

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli den 21 April 1882, kl. 7 e. m.

Betänkande, angående tullbevillningen.

Uti nådig proposition, N:o 32, har Kongl. Maj:t, under förutsättning af Riksdagens bifall till Kongl. Maj:ts den 13 sistlidne Januari aflåtna nådiga proposition angående med Frankrike afslutade nya handels- och sjöfarts-traktater samt med återopande af ett förstnämnda proposition bilagdt statsrådsprotokoll öfver finansärenden för den 28 Februari innevarande år, föreslagit Riksdagen, att ny, vid propositionen fogad tulltaxa måtte varda antagen att lända till efterrättelse från och med den dag, då nämnda traktater komme att träda i gällande kraft.

Sedan, med föranledande deraf att den med Frankrike den 14 Februari 1865 afslutade handelstraktat blifvit från nämnda lands sida uppsagd, Kongl. Maj:t den 29 September 1876 tillsatt en komité med uppdrag att framlägga förslag till de ändringar i tulltaxan, som af förhållandena kunde anses påkallade, hvilket uppdrag var komitén lemnadt under förutsättning, att de förenade rikenas handels- och sjöfartsförbindelser med Frankrike fortfarande skulle komma att utgöra föremål för särskildt traktatsaftal, hvilande på likartade grunder med den då gällande traktaten, förstän-digade Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 26 September 1879 komitén att taga i öfvervägande, hvilka förändringar i gällande tulltaxa kunde böra vidtagas, derest ett dylikt aftal icke komme till stånd.

Genom nådigt bref den 21 Maj 1880 uppdrog Kongl. Maj:t vidare åt samma komité att verkställa den omfattande och sorgfälliga granskning af rikets hufvudsakligaste näringars och industrigrenars ställning, hvarom Riksdagen i underdånig skrifvelse af den 7 Maj samma år anhållit.

Den 18 Februari innevarande år hade komitén, på grund af omförmälda särskilda uppdrag, afgifvit underdåniga betänkanden dels angående näringarnes ställning, dels med förslag till tulltaxa. I dessa betänkanden hade komitén framhållit, hurusom den verkställda undersökningen af näringarnes ställning icke gäfvé anledning att ifrågasätta giltigheten af de grundsatser, hvilka under de tre senaste årtiondena mer och mer vunnit tillämpning i vår tullagstiftning. Den närvarande tidpunkten hade emellertid å andra sidan icke ansetts gynsam för ett fortgående på den hittills inslagna banan genom mera betydande nedsättningar i det vår industri ännu beviljade skydd eller mera genomgripande förändringar i öfrigt. Det förslag till tulltaxa, komitén uppgjort, hviladé fördenskull på grundsatsen att för närvarande i fråga om denna beskattnings hufvudgrunder vidblifva status quo. Detta hade dock icke hindrat komitén att föreslå jemkningar i fråga om åtskilliga tullsatser, i några fall till höjande af den nuvarande tullsatsen, i synnerhet der fråga varit om öfverflödsvaror, i andra fall till sänkning af hittills gällande tullsatser, hvarigenom särskildt ganska många förbrukningsartiklar blifvit föremål för tullindring. Hufvudsakligen vore dock de förändringar i tulltaxan, komitén föreslagit, af öfvervägande formel natur, åsyftande så väl större reda och enkelhet vid taxans tillämpning som ock större egentlighet i fråga om tullbeskattningen af artiklar, som äro hvarandra närstående eller mellan hvilka i förevarande afseende måste finnas ett bestämdt, hittills i vår tullagstiftning icke alltid nog uppmärksammat förhållande. Särskildt hade komitén, med ledning af den erfarenhet, som kunnat hemtas af de tullbehandlingstvister, som under de senare åren förekommit, sökt åt taxan gifva en lydelse, som skulle så vidt möjligt undanrödja hittills förefintliga brister, otydligheter eller rent af uppenbara orimligheter.

Detta komiterades förslag har hufvudsakligen lagts till grund för ofvanberörda, af Kongl. Maj:t afgifna förslag till ny tulltaxa. I några punkter skiljer sig dock detta från komiténs förslag. Under det nemligen detta är uppgjort utan hänsyn till någon traktat med Frankrike, har Kongl. Maj:ts förslag blifvit aflåtet under förutsättning af Riksdagens bifall till den nådiga propositionen angående med Frankrike afslutade nya handels- och sjöfarts-traktater. I följd häraf hafva uti det sistnämnda förslaget blifvit införda de uti traktaten förekommande bestämmelser, som hafva afseende på vår tullagstiftning, hvarjemte jemkningar i tullsatserna egt rum för några artiklar, som väl ej förekomma i traktaten, men äro i tullbeskattningshänseende likställige med någon deri upptagen artikel. Härförutom innehåller det Kongl. förslaget en och annan, af nyssnämnda förhållande oberoende skiljaktighet från komiténs förslag, stundom förestafvad af omsorg för näringslivets kraf, stundom af statskassans behof.

Då Utskottet, till hvars förberedande handläggning ifrågavarande proposition blifvit hänvisad, i flertalet fall funnit sig böra biträda det af Kongl. Maj:t aflåtna förslaget till ny tulltaxa, skulle det otvifvelaktigt leda till onödig vidlyftighet, derest Utskottet i fråga om hvarje artikel i tulltaxan gjorde särskild hemställan till Riksdagen. Endast i de fall, der Utskottet haft särskilda framställningar att besvara eller eljest funnit sig böra föreslå bestämmelser, afvikande från Kongl. Maj:ts förslag, kommer derfor Utskottet att här nedan göra sådan hemställan, men deremot att i ett sammanhang till antagande framställa alla öfriga af Kongl. Maj:t föreslagna bestämmelser. Så väl i det ena som i det andra fallet anser emedlertid Utskottet, att Riksdagens beslut i ämnet böra fattas under förutsättning att handels- och sjöfartstraktaterna med Frankrike blifva från fransk sida definitivt antagna. I motsatt händelse torde Utskottet böra lemnas tillfälle att afgifva förnyadt Utlåtande angående tullbevillningen.

Utskottet hemställer alltså:

1:o.

att Riksdagens beslut i anledning af nedanstående framställningar måtte fattas under förutsättning att handels- och sjöfartstraktaterna med Frankrike blifva från fransk sida definitivt antagna, samt att i motsatt händelse Utskottet lemnas tillfälle att afgifva förnyadt utlåtande angående tullbevillningen.

2:o.

Under rubriken *Band* förekommer efter tariffnumret 26 en anmärkning af följande lydelse: *Band.*

»Anm. 1. Är i sidenband inväfdt annat spånadsämne till någon obetydlig del, skall bandet dock förtullas såsom helsiden. Såsom halvesiden tullbehandlas hvarje annan bandväfnad, deri silke ingår, äfven om detta utgör blott en ringa beståndsdel.»

För att tydligare utvisa, att med denna anmärkning icke afses att åstadkomma någon inskränkning uti den näst ofvan gifna föreskriften, att elastiska band, hvori kautschuk, guttapercha eller likartade ämnen ingå, skola, äfven om de för öfrigt bestå af silke, hänföras under »band, andra slag» (N:o 26), får Utskottet hemställa,

att andra punkten uti ifrågavarande anmärkning må erhålla följande förändrade lydelse:

»Såsom halvesiden tullbehandlas hvarje annan *icke elastisk* bandväfnad, deri silke ingår, äfven om detta utgör blott en ringa beståndsdel.»

3:o.

*Blomster-
lökar.*

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 84) anför Herr *Jöns Rundbäck*, hurusom odlingen af åtskilliga kulturväxter och frön i vårt land å ena sidan vore förenad med stora kostnader, men å andra sidan lemnade jordbruks- och trädgårdsalster af synnerlig godhet. För att bereda denna för landets kultur så värderika produktion ett, enligt motionärens mening, välbehöfligt skydd emot utländsk täflan, föreslår derföre Herr Rundbäck, att åtskilliga nu tullfria växter och frön måtte åsättas högre eller lägre tullsatser, samt deribland, att artikeln *Blomsterlökar* måtte beläggas med en tull af 10 öre per kilogram.

Då större delen af de blomsterlökar, som hit införas, torde användas af härvarande trädgårdsodlare, har Utskottet emellertid ansett det ingalunda vara förenligt med trädgårdsodlingens intresse att medelst tullbeskatning fördyra ifrågavarande artikel, hvadan Utskottet hemställer,

att Herr Rundbäcks motion i nu anmärkta del icke må af Riksdagen godkännas.

4:o.

Bly.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 119) har Herr *E. G. Boström*, i ändamål att tullkomiténs betänkande i sin helhet må kunna blifva föremål för Riksdagens öfverläggning och beslut, och ej endast med den begränsning som Kongl. Maj:ts proposition innebär, hemställt, att i alla de fall, der vare sig tullkomitén eller reservanter inom densamma föreslagit högre tullsatser än de, som finnas upptagna i det af Kongl. Maj:t afgifna tulltaxeförslag, dessa högre tullsatser måtte af Riksdagen godkännas.

Rörande artikeln *Bly* har en reservant föreslagit, att densamma skall vara underkastad följande, från Kongl. Maj:ts förslag afvikande tullsatser, nemligen: *oarbetadt* 4 öre, *arbetadt, ej specificerad: plåtar* och *bleck* 8 öre samt *omåladt och olackeradt* 12 öre, allt per kilogram.

Då emellertid dessa artiklar äro af väsentlig vikt för flera inhemska näringar samt särskildt för åtskilliga allmänt nyttiga anläggningar, anser Utskottet det mindre välbetänkt att i afseende å dem göra någon afvikelse från de allmänna grundsatser, som genomgå vår tullagstiftning. Utskottet hemställer derföre,

att Herr Boströms motion uti ifrågavarande del måtte lemnas utan afseende.

5:o.

Af Kongl. Maj:ts nådiga proposition N:o 24 samt ett densamma bi-*Bränvin och Sprit.* lagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 3 Januari 1882 inhemtas, att, sedan Kongl. Maj:t genom nådig remiss den 11 Februari nästlidna år till Bevillnings-Utskottet öfverlemnadt tre särskilda, af åtskillige vin- och spirituosa-handlande i Stockholm, Göteborg och Norrköping till Kongl. Maj:t ingifna underdåniga ansökningar om vidtagande af lagstifningsåtgärder i fråga om den handel med spritvaror, som af utlänningar här i landet idkades, så hade Riksdagen i underdånig skrifvelse den 7 April samma år tillkännagifvit, att vid pröfning af nämnda ansökningar äfvensom af en inom Riksdagen i ämnet gjord framställning befunnits, att ifrågavarande handel i allmänhet tillginge på det sätt, att resande agenter för utländska handelshus af ett stort antal personer upptoge order å smärre belopp spirituosa, hvar efter dessa, hvart för sig, från utlandet tillsändes köparne. Då emellertid denna rörelse måste anses stridande emot de principer, som låge till grund för gällande lagstiftning angående bränvinshandelns ordnande, samt den dessutom lände till förfång för de inhemska spritvaruhandlandena, hvilka måste vidkännas icke obetydliga afgifter för rättigheten att idka minuthandel med bränvin, hade Riksdagen ansett nämnda rörelse böra genom lagstiftningen motverkas. I anseende härtill hade Riksdagen beslutat, att 4 § 1 mom. i bränvinsförsäljningslagen skulle erhålla en i sådant syfte förändrad lydelse.

Efter det Kommerskollegium erhållit nådig befallning att yttra sig öfver Riksdagens berörda förslag, hade kollegium den 7 Oktober sistlidna år afgifvit underdånigt utlåtande i ämnet, deri kollegium, som i likhet med Riksdagen funnit det vara af rättvisans kraf och fosterlandets intresse påkalladt, att den inhemska spritvaruförsäljningen icke betungades med högre afgifter än den, som genom kringresande agenter här i riket bedrefves för utländske försäljares räkning, likväl funnit det af Riksdagen framställda förslag till afhjelpande af denna ojemnhet icke vara för det åsyftade ändamålet tillfyllest-

görande. Ville man, såsom Riksdagen åsyftat, motverka det förfång för inhemske spritvaruhandlare, som kunde uppstå deraf, att genom kringresande agents bemedling utländska spritvaror i mindre kvantiteter direkte infördes af härvarande konsumenter, vore, enligt kollegii mening, den enda praktiska utvägen att uppnå detta ändamål att för sådan införsel af spritvaror bestämma förhöjda tullafgifter. Men så länge den med Frankrike år 1865 afslutade handelstraktat vore gällande, syntes en sådan åtgärd icke utan fördragsbrott kunna vidtagas. Införselafgifterna för franskt drufbränvin vore nemligen i Art. 7 af nämnda traktat noga bestämda, hvadan varan icke ensidigt kunde betungas med ytterligare umgälder.

En likartad uppfattning hade uttalats jemväl af Kongl. Generaltullstyrelsen uti ett den 10 November 1881 afgifvet underdånigt utlåtande i anledning af en utaf bränvinslagstiftningskomitén uti skrifvelse af den 20 December 1878 gjord framställning i samma ämne, hvilken blifvit till bemälda Kongl. Styrelse remitterad.

I likhet med Kommerskollegium har Kongl. Maj:t ansett den af Riksdagen beslutade ändring af 4 § 1 mom. i bränvinsförsäljningslagen icke vara af beskaffenhet att på ett tillfredsställande sätt lösa den uppgift lagstiftaren i förevarande fall för sig uppställt. Deremot syntes detta syfte kunna uppnås på en annan väg, sedan de hinder för dess beträdande, som ansetts ligga i den nu gällande handelstraktaten med Frankrike, inom kort icke längre förefunnes. Härmed åsyftades att låta vid införsel af sprit i mindre partier än 15 kannor tullen utgå med en tilläggsafgift utöfver den i allmänhet bestämda tullsatsen, hvilken tilläggsafgift skulle motsvara den inhemska minuthandelsafgiften. På önskvärdheten att åstadkomma en sådan anordning fästes vid traktatsförhandlingarne med Frankrike särskild uppmärksamhet, och de franska ombuden medgäfvö, att derigenom traktatens bestämmelser icke trädde för nära. De förbehåll af de förenade rikenas fullmäktige, hvilka upprepas i den vid handelstraktaten fogade deklaration, afse just åsättandet af en dylik tilläggsafgift å de smärre spritpartierna vid deras införsel. Genom denna tilläggsafgift skulle utjemnas det obestridliga missförhållande, som nu egde rum, att den, som direkt från utlandet inköpte en mindre spritkvantitet, undginge att få varan belagd med den minuthandelsafgift, hvilken han skulle få vidkännas, om han inom landet köpte samma kvantitet. Detta innebure en ojämnhet i beskattningen, hvilken så mycket hellre syntes böra undanrödjas, som den tillika kunde i vissa fall lända till förfång för de inhemske spritvaruhandlandena.

Gränsen för de kvantiteter, som skulle drabbas af tilläggsafgiften, kunde emellertid ej sättas högre än intill 15 kannor. Vål vore sprithandeln inom landet fullkomligt fri först för kvantiteter af 100 kannor. Men märkas

måste, att för den så kallade mindre partihandeln väl gälde vissa reglementariska föreskrifter, men att den ej vore underkastad någon särskild, på varan lagd beskattning. Då emellertid tulltaxan vore uppställd efter det metrisk måttssystemet, måste ifrågavarande bestämmelse i enlighet dermed affattas, och tilläggsafgiften skulle därför blifva 10 öre per liter samt utgå för kvantiteter understigande 40 liter, hvilka båda siffror närmast motsvarade 25 öre per kanna och 15 kannor.

Af dessa skäl har Kongl. Maj:t, under förutsättning af de med Frankrike afslutade nya handels- och sjöfartstraktaternas godkännande, föreslagit, »att i den tulltaxa, som i följd af nämnda traktaters trädande i tillämpning måste utfärdas, måtte varda intagen bestämmelse derom, att, när bränvin och sprit förtullas i mindre parti än 40 liter, den eljest stadgade tullafgiften skall utgå med en förhöjning af 10 öre per liter».

Utskottet, som icke har något att erinra emot hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, hemställer,

att Riksdagen måtte besluta, att efter tariffnumret 81 skall inflyta en anmärkning af följande lydelse:

»Vid förtullning af bränvin och sprit i mindre partier än 40 liter, enligt de här ofvan för tullberäkning bestämda grunder, skall tullafgiften förhöjas med 10 öre per liter.»

6:o.

I rubriken N:o 78 uti det af Kongl. Maj:t framlagda tulltaxeförslaget har, på sätt jemväl nu eger rum, den traktatbestämda lägre tullsatsen å franskt drufbränvin blifvit medgifven allenast för den händelse, att varan är i Frankrike tillverkad och derifrån sjöledes direkte införes. En sådan föreskrift synes dock stå i uppenbar strid emot den i de flesta af våra med andra makter afslutade handelstraktater förekommande bestämmelsen, att det ifrågavarande landets naturalster och tillverkningar skola införas till Sverige under samma villkor som liknande varor från den i Sverige mest gynnade främmande nation och icke vara underkastade andra eller högre afgifter, af hvad namn de vara må, än dessa. I sak torde visserligen ifrågavarande tullnedsättning icke ega betydelse för något annat land än Frankrike, enär veterligen bränvin af vindrufvor endast derstädes tillverkas. Men Utskottet anser det vara af vigt att undvika äfven skenet af åsidosättande utaf traktatbestämda förpligtelser, i följd hvaraf Utskottet hemställer,

- a) att rubriken N:o 78 måtte erhålla följande förändrade lydelse:
 »då varan är i Frankrike eller dermed genom traktat likstäldt land tillverkad och derifrån sjöledes direkte införes»; och
- b) att den efter rubriken N:o 81 införda anmärkning, som handlar om villkoren för åtnjutandet af ifrågavarande tulllindring, må blifva affattad på följande sätt:

För tillgodonjutande af den för bränvin och sprit under tariffnumret 78 här ofvan medgifna nedsättning i tullafgiften skall vid införseln för tullmyndigheten antingen genom en officiel förklaring, afgifven inför embetsmyndighet å produktionsorten, eller ock genom ett af föreståndaren för tullkammaren å utskeppningsorten utfärdadt intyg styrkas, att varan är af vindruvur och i Frankrike eller annat dermed genom traktat likstäldt land tillverkad; börande båda dessa slag af intyg vara bekräftade medelst intyg, utfärdadt af svensk konsul eller vice konsul i den hamn, der inlastningen egt rum.

7:o.

Böcker och
boktryck.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 120, anför Herr Gumælius, hurusom det måste anses synnerligen olämpligt, att tryckpapper vore underkastadt tullafgift, i hvilken dessutom Kongl. Maj:t nu föreslagit en icke obetydlig förhöjning, under det att boktryck finge tullfritt införas. Följden häraf vore, att förläggare för att undgå papperstullen läte trycka böcker och tidningar i Tyskland eller Danmark, hvarefter de hit infördes. För de svenska boktryckerierna vore det naturligtvis svårt att bestå i denna täflan, då ett för deras industri så viktigt material som papper vore underkastadt tull, under det att den färdiga produkten vore tullfri. På grund häraf framställer Herr Gumælius alternativt följande förslag,

»att i utlandet verkstäldt boktryck å svenskt språk måtte, jemte planscher, som tillhöra sådant tryck, förtullas *lika* som sjelfva papperet», eller

»att, om boktryck bibehålles tullfritt, tullen å tryckpapper bortages, och att det papper, som tillverkats för tryck, tullbehandlas såsom tryckpapper.»

Intill år 1875 voro på svenska språket författade böcker, med åtskilliga undantag, underkastade en tullsats af 15 öre per skålpund. Vid 1874 års riksdag medgafs emellertid, på framställning af Bevillnings-Utskottet, tullfrihet för dessa äfvensom för boktryck. Säsom stöd för ifrågavarande framställning åberopade Utskottet ett af delegerade för svenska bokförläggareföreningen äfvensom af boktryckerisocietetens ordförande afgifvet utlåtande, deri denna förändring förordades, under anförande bland annat, att det endast undantagsvis förekomme, att tryckning af svenska böcker verkställes i utlandet. Jemväl nu har uppgifvits, att sådant i någon större skala eger rum endast i afseende å biblar, psalmböcker och andra för synnerligen vidsträckt spridning afsedda andaktsböcker, hvilka med fördel kunna mångfaldigas medelst fasta klichéer.

Under sådana förhållanden, och då det icke kan anses välbetänkt att lägga något hinder i vägen för den största möjliga spridning af dylik, till den religiösa kulturens befrämjande afsedd litteratur, hemställer Utskottet,

att Herr Gumælii motion i denna del måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

8:o.

Beträffande artikeln *Bönor* beslutade 1880 års Riksdag, att för densamma skulle vid införsel till riket erläggas en s. k. inregistreringsafgift med 1 öre per kilogram.

Bönor.

I det nu föreliggande tulltaxeförslaget hemställes, att bönor må utan att vara underkastade sådan afgift i riket införas.

Deremot förutsätter Friherre *Klinckowström* uti en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 3), angående skyddstull på åtskilliga produkter af jordbruksnäringen, att ifrågavarande inregistreringsafgift skall fortfarande bibehållas, hvarjemte Herr *Boström* uti sin ofvan omförmälda motion föreslår, att afgiften skall, bibehållen till samma belopp, såsom tullsats fastställas och i taxan upptagas.

Då det emellertid icke torde kunna anföras något giltigt skäl för att i detta fall afvika från den i allmänhet erkända regeln, att de födoämnen, som ingå i den allmänna förbrukningen, icke böra med tullafgifter fördyras, hemställer Utskottet,

att Riksdagen måtte, med afslag å ifrågavarande motioner, godkänna hvad Kongl. Maj:t härutinnan föreslagit.

9:o.

Celluloid. För åstadkommande af följdriktighet i afseende å tullbehandlingen af likartade varor, hemställer Utskottet,

att efter tariffnumret 90 måtte inflyta en anmärkning af följande innehåll:

»Afdrag i vigten göres ej för fodral, askar, papper eller dylikt omslag, hvari arbeten af celluloid inkomma, eller för kartor, hvarå de äro uppfästade.»

10:o.

Fläsk.

Uti sin nyssnämnda motion föreslår Friherre *Klinckowström*, att artikeln *Fläsk* måtte åsättas en tull af 5 kronor per centner eller omkring 11,76 öre per kilogram.

Enahanda förslag framställdes af samme motionär vid 1880 års riksdag.

Utur Bevillnings-Utskottets då afgifna afstyrkande utlåtande tillåter sig Utskottet här anföra följande:

»De allmänna skäl, som tala emot en införseltull å denna vara, hafva mångfaldiga gånger blifvit såväl i Riksdagens Kamrar som af föregående Bevillnings-Utskott påpekade, hvadan Utskottet nu icke anser nödigt att ånyo upprepa desamma. Utskottet vill endast erinra derom, att af de 293,103 centner fläsk, som enligt Kommerskollegii uppgifter under år 1878 importerats, större delen, eller 167,595 centner, införts ifrån Storbritannien och Irland. Sistberörda quantitet torde utan fara för misstag kunna antagas till allra största delen utgjorts af amerikanskt fläsk, hvilket jemväl torde vara förhållandet med största delen af de öfver Lübeck, Hamburg, Bremen m. fl. europeiska handelsplatser införda quantiteter. Detta slags fläsk är, som väl bekant, hos oss nästan uteslutande föremål för den arbetande klassens förbrukning, under det deremot de mera bemedlade klasserna hufvudsakligen använda inhemskt fläsk. Det amerikanska fläsket är betydligt billigare än det inhemska. Att nu genom en tullsats å fläsk tvinga arbetarne att antingen dyrare betala det amerikanska fläsket eller att för högre pris inköpa sådan inhemska vara synes Utskottet icke vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande. Icke heller lärer väl med god hushållning öfverensstämma att genom lagstiftningen söka förhindra det varubyte, som på samma gång med-

gifver, att billigare födoämnen från utlandet införas, och att inhemska dyrbarare kunna till utlandet afsättas. Exporten af fläsk är väl ännu icke af stor betydelse, men då exporten af svinkreatur år 1878 uppgick till mera än 20,000 stycken, lärer denna byteshandel otvifvelaktigt hafva ländt till landets fördel.»

De tvenne sist förflutna årens erfarenhet har icke jäfvat den uppfattning, som här blifvit uttalad. Införseln har fortfarande utgjorts hufvudsakligen af det billiga amerikanska fläsket, under det att exporten af lefvande svin uppgått år 1879 till 14,374 och år 1880 till 21,642 stycken.

Utskottet får på grund häraf hemställa,

att Friherre Klinckowströms motion i nu anmärkta del icke måtte af Riksdagen bifallas.

11:o.

Uti sin ofvannämnda motion föreslår Herr *Rundbäck*, att *Frukt* och *Bär* samt *Grönsaker*, ej specificerade, friska, skola åsättas en införseltull af 10 öre per kilogram. *Frukt*,
m. m.

Då den undersökning och tidsutdrägt, som af en varas tullpligtighet alltid förorsakas, skulle för en sådan vara som friska frukter och bär lätteligen medföra skada för sjelfva varan, hemställer Utskottet,

att Herr Rundbäcks motion i denna del icke må af Riksdagen godkännas.

12:o.

Likaledes hemställer Herr *Rundbäck*, att artikeln *Frö*, andra slag, ej specificerade, må åsättas följande tullsatser, nemligen: *Frö*.

För blomster- och trädgårdsfrö	50 öre,
» hamp- och linfrö	10 »
» kål-, hvitbets-, rot-, rof- och rapsatfrö	15 »
» klöfver- och gräsfrö, alla slag	10 »

allt per kilogram.

I afseende å dessa artiklar gäller detsamma, som i 2:dra punkten blifvit anfördt angående blomsterlökar. De användas hufvudsakligen af landets trädgårdsodlare och jordbrukare. De föreslagna tullsatserna skulle förden skull ingalunda lända flertalet af desse till gagn, hvadan Utskottet hemställer,

att Herr Rundbäcks ifrågavarande framställning måtte lemnas utan afseende,

13:o.

Garn. För *Garn*, bomulls-, enkelt eller dubbleradt, i härfvor eller å bobiner, såväl ofärgadt som färgadt eller tryckt, alla slag, föreslås i det af Kongl. Maj:t aflättna tulltaxeförslaget nedsättning i tullsatserna, för det ofärgade från 19 till 15 öre, och för det färgade eller tryckta från 33 till 30 öre, allt per kilogram.

Uti sin förut omnämnda motion yrkar Herr *Boström*, att nu gällande tullsatser å bomullsgarn må bibehållas.

Då emellertid tullsatserna å åtskilliga slag af bomullsväfnader blifvit genom den nya handelstraktaten med Frankrike nedsatta, fordrar en billig hänsyn till bomullsväfverierna, att en motsvarande jemkning i tullen på bomullsgarn medgifves, helst denna för närvarande uppgår ända till 50 procent af tillverkningskostnaden för medelfint garn.

Utskottet hemställer derföre,

att Riksdagen måtte godkänna hvad Kongl. Maj:t i detta afseende föreslagit.

14:o.

Gryn. Uti det af Kongl. Maj:t aflättna tulltaxeförslaget är den för artikeln *Gryn* stadgade inregistreringsafgift upphäfd.

Deremot föreslår Herr *Boström* uti sin meranämnda motion, att rubriken *Gryn* skall erhålla följande lydelse:

Gryn:

af spannmål; se spannmål.

ris- och rismjöl 1 kilogram 5 öre,

andra slag 1 » 10 »

Likaledes hemställer Friherre Klinckowström, att *Gryn* af andra slag än korn- och hafregryn måtte åsättas tull med 1 krona 30 öre per centner, eller omkring 3,03 öre per kilogram.

Då emellertid *Gryn* ingå såsom födoämnen i den allmänna förbrukningen, och särskildt risgryn utgöra ett synnerligen billigt samt fördenskull äfven för

den arbetande klassen icke oviktigt födoämne, kan Utskottet icke biträda motionärernes åsigt, utan hemställer,

att hvad Kongl. Maj:t i denna del föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

15:o.

Vidare yrkar Herr *Boström*, under hänvisning till hvad af åtskilliga *Sulläder.* reservanter inom tullkomitén blifvit anfördt, att tullsatsen å *Sulläder* och *Bindsulläder* måtte bestämmas till 24 öre per kilogram.

Såsom skäl för en sådan åtgärd åberopas, att sedan tullsatsen å nämnda vara år 1875 nedsattes till sitt nuvarande belopp, hade importen, särdeles af amerikanskt s. k. hemlockläder, i hög grad stigit. Samtidigt hade tillverkningen inom landet af sulläder i betydande mån gått tillbaka, samt flera dyrbara anläggningar för sullädersberedning i följd deraf måst nedläggas. En tullförhöjning vore derföre oundgänglig för att åt landet bevara en viktig industri. En sådan borde ock så mycket hellre vidtagas, som tullsatsen å sulläder i Norge uppginge till det af motionären nu föreslagna belopp.

Införseln af sulläder har onekligen sedan medlet af sistförflutna årtionde i hög grad tillvuxit. Under det nemligen denna införsel år 1875 utgjorde 1,662,050 skålp., uppgick den år 1880 till 3,959,585 skålp. Samtidigt har värdet af den inhemska tillverkningen nedgått från 3,522,171 kronor år 1874 till 1,631,143 kronor år 1880. Till en icke ringa grad torde emellertid detta förhållande vara beroende på de tryckta affärsförhållanden, som under senare hälften af 1870-talet inträdde i Nordamerikas förenta stater. Här af framkallades nemligen en stegrad export, äfven till mindre lönande pris, af amerikanskt sulläder. Men oafsedt detta har det icke syntts Utskottet vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande att, till fördel för ett antal större eller mindre garfverier, fördyra en vara, som uteslutande användes i och för tillverkningen af beklädnadsartiklar, hvilka i vårt klimat ovedersägligen äro att hänföra till de oundgängliga förnödenhetsvarorna.

Utskottet hemställer på grund här af,

att Herr *Boströms* ifrågavarande förslag icke må af Riksdagen godkännas,

16:o.

*Jern och
Stål.*

Uti en vid tullkomiténs betänkande fogad reservation hemställes, att å följande artiklar af *Jern* och *Stål*, hvilka för närvarande åtnjuta tullfrihet, skola sättas högre eller lägre tullsatser, nemligen å tariffens N:o 233, innefattande jernvägsskenor m. m. 3 öre, å N:o 234 inbegripande andra valsade och smidda stänger m. m. likaledes 3 öre, å N:o 235 innefattande muttrar, skrufvar m. m. 4 öre, å N:o 236 inbegripande valsade och smidda plåtar 6 öre samt å N:o 237 inbegripande ankare, kettingar, kedjor m. m. 3 öre, allt per kilogram.

Genom Herr *Boströms* ofta nämnda motion har detta förslag gjorts till föremål för Utskottets pröfning, och har Utskottet dervid funnit berörda artiklar, hvilka *dels* utgöra föremål för vidare bearbetning vid de mekaniska verkstäderna, *dels ock* erfordras för jernvägarnes och sjöfartens behof, icke böra, till förfång för dessa viktiga näringsgrenar, genom tullbeskattning för-
dyras.

Utskottet hemställer alltså,

att Herr *Boströms* motion i denna del icke må af Riksdagen bifallas.

17:o.

Då de i rubriken N:o 235 förekommande uttryck synas Utskottet mindre egentliga, hemställer Utskottet,

att berörda rubrik må erhålla följande förändrade lydelse:

»till rubriken N:o 233 ej hänförliga muttrar, skrufvar och naglar om 12 millimeter eller deröfver i diameter.»

18:o.

Enär *Krubbor* af jern i afseende å det nedlagda arbetets beskaffenhet närmast synas vara likställiga med de i tariffnumret 244 upptagna föremål, hemställer Utskottet,

att i slutet af rubriken N:o 244 må tilläggas orden:
»samt krubbor».

19:o.

Vidare får Utskottet tillstyrka,

att de vid rubrikerna N:is 249, 250 och 251 förekommande siffror 1, 2 och 3 måtte utgå.

20:o.

Uti sin meranämnda motion yrkar Herr *Boström*, att *Jernvägsmateriel* *Jernvägs-*
materiel. skall åsättas tull till 5 procent af värdet.

Emot denna tullsats kan emellertid anföras den omständighet, att de med ifrågavarande artikel skäligen likartade tillverkningar, som falla under rubriken *Maskinerier* och *Redskap*, jemlikt den nya handelstraktaten med Frankrike fortfarande åtnjuta tullfrihet. Det måste vid sådant förhållande anses mindre lämpligt, att olika regler i afseende å tullbehandlingen stadgas för så likställiga föremål. Ett ännu viktigare skäl emot ifrågavarande tullsats kan hemtas derifrån, att sedan såväl staten som enskilda nedlagt, efter våra förhållanden, ofantliga kapital i jernvägsanläggningar, det skulle vara föga välbetänkt att fördyra den för jernvägarnes drift nödiga materiel samt såmedelst försvåra en för landets ekonomiska utveckling ytterst viktig industri, hvares ställning redan derförutan icke kan anses lysande.

Utskottet hemställer på grund häraf,

att Herr *Boströms* motion uti förevarande del må af Riksdagens lemnas utan afseende.

21:o.

Vidare föreslår samme motionär, att *Kläder*, ej specificerade, må be- *Kläder.*
läggas med en tullsats, som med 50 procent öfverstiger den för tyget bestämda tull.

Då emellertid den nya handelstraktaten med Frankrike bestämmer

ifrågavarande tullsats till 20 procent utöfver den tyget åsatta tull, hemställer Utskottet,

att Herr Boströms motion jemväl i denna del må lemnas utan afseende.

22:o.

Uti den under tariffnumret 292 befintliga anmärkning 1 anser Utskottet en mindre redaktionsförändring böra ega rum samt hemställer,

att de i berörda anmärkning förekommande orden »*andra ämnen*» måtte utbytas emot orden *annat ämne*.

23:o.

Koppar.

Uti sin ofvan omförmälda motion hemställer Herr *Boström*, att tariffnumren 300, inbegripande *Koppar*: plåtar och andra ämnen för bearbetning, och 301, innefattande bult och spik, må åsättas en tull af 15 öre per kilogram.

Af likartade skäl som de, hvilka i 16:de punkten af detta betänkande blifvit anförda mot samme motionärs förslag om tull å åtskilliga halffabrikat af jern och stål, hemställer Utskottet,

att Herr Boströms ifrågavarande framställning må varda af Riksdagen afslagen.

24:o.

Kreatur.

Friherre *Klinckowström* föreslår, att *Kreatur*, hvilka allt sedan 1856—1858 årens riksdag varit tullfria, måtte åsättas följande införseltullar:

Hästar, utom hingstar	15 kronor per stycke,
Oxar	12 » » »
Kor	6 » » »
Ungboskap	3 » » »
Kalfvar	1 krona 50 öre per stycke,
Svin, utom fargaltar	3 kronor per stycke,
Digrisar	1 krona » »
Får	90 öre » »
Lam ..	50 » » »

Utur tullkomiténs betänkande angående näringarnes ställning torde i anledning af förevarande motion nedanstående redogörelse för utförselöfver-skottet af kreatur i årligt medeltal under de sex sista femårsperioderna lämp-ligen böra inflyta:

	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.
1850—1854	— 578	+ 233	— 269	— 292.
1855—1859	— 114	— 1,562	— 146	— 85.
1860—1864	+ 291	— 666	+ 136	— 137.
1865—1869	+ 968	+ 13,822	+ 8,136	+ 7,801.
1870—1874	+ 563	+ 18,301	+ 15,948	+ 14,578.
1875—1879	— 650	+ 22,808	+ 20,020	+ 10,537.

Af förestående tabell framgår, att exporten af kreatur sedan år 1850 stigit i väsentligt högre grad än importen. Utskottet hemställer,

att hvad Friherre Klinckowström i afseende å artikeln *Kreatur* föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

25:o.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 32) föreslår Herr *Jöns Pehrsson*, »att Riksdagen för sin del beslutar antingen en införseltull på malen krita, som i det närmaste motsvarar den förut gällande, eller ock den af Kongl. Maj:t till 1880 års Riksdag föreslagna tullen af 50 öre per 100 kilogram, eller en högre, t. ex. 1 öre per kilogram».

Krita.

Ett liknande förslag framställdes af samme motionär vid sistlidet års riksdag, men vann icke Riksdagens bifall.

Under hänvisning till Bevillnings-Utskottets då afgifna afstyrkande utlåtande hemställer Utskottet nu,

att Herr Jöns Pehrssons ifrågavarande motion måtte lemnas utan afseende.

26:o.

För *Kött*, alla slag, föreslår Friherre *Klinckowström* en införseltull af 5 kronor per centner eller omkring 11,76 öre per kilogram.

Kött.

Då denna vara, hvarför tullfrihet alltsedan 1856—1858 årens riks-
Bih. till Riksd. Prot. 1882. 5 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

dag åtnjutits, utgör ett af de viktigaste födoämnen och är föremål för allmän förbrukning, hemställer Utskottet,

att Friherre Klinckowströms ifrågavarande förslag må af Riksdagen lemnas utan afseende.

27:o.

Majs. Vid 1880 års riksdag beslutades, att artikeln *Majs* skulle åsättas en tull af 1,5 öre per kilogram. I det af Kongl. Maj:t nu aflåtna tulltaxeförslaget hemställes, i öfverensstämmelse med hvad tullkomitén tillstyrkt, att denna tullsats må upphävas. Skälen härför sammanfattas af tullkomitén på följande sätt:

»Då Majs utgör ett särdeles kraftigt och värdefullt kreatursfoder, som allt mera såsom sådant vunnit erkännande och användning, samt hvarje åtgärd, som på ett naturligt sätt kan bidraga till främjande af boskapsskötseln, otvifvelaktigt förtjenar att beaktas och minst bör genom beskattning motarbetas, hvartill den omständigheten, att majs jemväl såsom råämne vid bränvinstillverkningen användes, desto mindre lärer böra föranleda, efter som den för våra klimatiska förhållanden synnerligen naturliga bränvinstillverkningen, enligt sista tidens erfarenhet, bör och kan bedrifvas för export i stor skala och för sådant ändamål behöfver taga i anspråk icke blott tjenliga råämnena, hvilka inom landet produceras, utan ock sådana från andra länder, har komitén icke tvekat att i industriens och i synnerhet i jordbrukets eget intresse föreslå fullkomlig tullfrihet för artikeln majs. Den vid 1880 års riksdag beslutade tullafgift, 1,5 öre per kilogram, utgör snart sagdt detsamma som införsel förbud. Införseln af majs, som år 1878 uppgick till 384,204 kubikfot, år 1879 till 255,958 kubikfot och år 1880 till 2,232,600 kubikfot, deraf allenast 50,090 kubikfot ånyo till utrikes ort utfördes, har under år 1881 nedgått till en obetydlighet. Anmärkas må ock, att det sålunda uppställda hindret för införsel af majs med skäl befaras göra ett svårt afbräck i den på senare åren till en icke obetydande exportaffär uppdrifna tillverkningen af pressjäst, en tillverkning, som ingalunda skulle kunna i täflan med utlandet hemta motsvarande förmån af ifrågasatt tullskydd.»

I motsats härtill föreslår Herr *Boström*, att majs skall vara underkastad införseltull med 1 öre per kilogram.

Då de skäl, som blifvit af tullkomitén anförda för upphäfvande af majstullen, synas Utskottet synnerligen beaktansvärda, hemställer Utskottet,

att Riksdagen måtte besluta, att artikeln *Majs*, omalen och malen, skall vara tullfri.

28:o.

Uti sin ofta nämnda motion föreslår Herr *Boström*, att *Maskinerier* *Maskinerier* och *Verktyg* skola åsättas en införseltull af 5 procent utaf varans värde. *och Verktyg.*

Då emellertid tullfrihet blifvit dessa artiklar fortfarande tillförsäkrad genom den med Frankrike afslutade nya handelstraktaten, hemställer Utskottet,

att Herr *Boströms* ifrågavarande förslag måtte lemnas utan afseende.

29:o.

Vidare föreslår Herr *Boström*, att *Metaller*, arbetade, plåtar, latun, *Metaller.* trådband m. m. (N:o 359) äfvensom bult och spik etc. (N:o 360) skola åsättas tull af 15 öre per kilogram.

I öfverensstämmelse med hvad som blifvit anfördt i afseende å vissa arbeten af jern och stål samt koppar, hemställer Utskottet,

att ifrågavarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

30:o.

Ytterligare hemställer samme motionär, att *Mjöl* af arrowrot och *Mjöl.* andra vegetabilier, som ej kunna inbegripas under spannmål eller hänföras till medicinalier, måtte åsättas en tullsats af 1 öre per kilogram.

Af skäl, som här nedan under rubriken Spannmål närmare angifvas, hemställer Utskottet,

att Herr *Boströms* motion jemväl i denna del må lemnas utan afseende.

31:o.

Oljor. Nu gällande tulltaxa innehåller i fråga om artikeln *Oljor* följande bestämmelser:

Oljor:

feta, icke flygtiga:

bom- eller olivolja, på fastager	1 kilogram	2 öre,
» » » på flaskor eller andra kärl	»	5 »
hamp-, kokosnöt-, palm-, och spermaceti-.....	»	5 »
kroton-; hänföres under Apoteksvaror.		
andra icke specificerade slag	»	7 »
kokade; se Fernissa.		

flygtiga, vegetabiliska:

konjak-, rum- och arrakessenser; se Ætherarter.		
ej specificerade, flaskornas vigt deri inbegripen	»	60 »
fossila eller mineraloljor samt genom torr destillation framställda:		
nativa eller råa etc.	fria,	
genom rektificering renade etc.	1 kilogram	5 öre.

I anseende till svårigheten att från hvarandra skilja de olika slagen af oljor ansåg tullkomitén det vara af vigt att, såvidt sådant kunde ske, utan att andra och viktigare intressen trädde för nära, samtliga feta oljor belades med samma tullafgift, äfvensom att denna bestämdes till samma belopp som tullsatsen för rektificerade mineraloljor, enär dessa ofta förekomma till större eller mindre del blandade med feta vegetabiliska oljor.

Då derjemte flera af de feta oljor, som införas, utgöra mycket viktiga beredningsämnen för näringarne, förträdesvis väfnadsindustrien, äfvensom ljus-, såp- och tvåltillverkningen, samt dessa oljor med få undantag ej äro föremål för inhemsk tillverkning hemstälde komitén, att tullsatsen för flertalet feta oljor skulle nedsättas från 5 eller 7 öre per kilogram till den för bom- eller olivolja gällande tullsats af 2 öre per kilogram. Samma tullsats föreslogs jemväl för de rektificerade mineraloljorna. Dels ansågs det nemligen, på sätt ofvan är nämnt, önskvärdt, att tullen å denna vara sattes lika med den å feta oljor, ej specificerade, och dels framhölls det obilliga uti att för en så oundgänglig förbrukningsartikel som de vanliga lysoljorna bibehålla en tullsats, som stundom uppginge till öfver 30 procent af varans värde. Deremot höll man före, att de inhemska oljeslagerierna icke lämpligen borde

beröfvas det tullskydd, de för närvarande åtnjöte, samt bibehöll derföre för de slag af feta oljor, som utgöra föremål för inhemsk tillverkning, d. v. s. lin-, raps- och rofolja, den nuvarande tullsatsen eller 7 öre per kilogram.

I det nu föreliggande tulltaxeförslaget föreslår åter Kongl. Maj:t, såväl för att i dess fulla utsträckning tillämpa grundsatsen om oljornas lika tullbehandling som för att undgå den till omkring 475,000 kronor beräknade minskning i tulluppbörden, som af komiténs förslag skulle blifva en följd, att alla feta oljor samt de rektificerade mineraloljorna skola vara underkastade enahanda tull, uppgående till 5 öre pr kilogram.

I sin ofta nämnda motion hemställer Herr *Boström*, att tullkomiténs ofvan omförmälda förslag måtte varda af Riksdagen antaget.

Vid pröfning af dessa förslag har Utskottet väl funnit de skäl, som ligga till grund för Kongl. Maj:ts framställning, ingalunda sakna vigt. De synpunkter, utur hvilka tullkomitéen uppfattat och behandlat frågan, synas dock böra tillerkännas en större giltighet. De feta oljorna utgöra nemligen, på sätt ofvan är nämnt, vigtiga beredningsämnen för de flesta industrigrenar. De rektificerade mineraloljorna åter ingå såsom en oundgänglig förnödenhetsvara i den allmänna förbrukningen, samt äro, i egenskap af ett synnerligen billigt lysämne, egnade att i vårt land med dess långvariga mörka årstid höja den arbetande klassens produktionsförmåga. Under sådana förhållanden och då statsverkets tillstånd icke synes lägga hinder i vägen för den tulllindring, komitéen härutinnan föreslagit, anser Utskottet den eljest onekligen afsevärda fördelen af en lättad tullbehandling böra vika för nu åberopade, mera omfattande intressen, samt hemställer,

att rubriken *Oljor* måtte erhålla följande lydelse:

Oljor:

feta, icke flygtiga:

kroton-; hänföres till Apoteksvaror.

lin-, rof- och raps-..... 1 kilogram 7 öre

andra slag:

på fat, större eller mindre » 2 »

på andra kärl, kärlens vigt inberäknad » 5 »

kokade; tullbehandlas såsom *Fernissa*.

flygtiga, vegetabiliska:

konjak-, rum- och arrakessenser;

se *Ætherarter*.

Oljor:

ej specificerade, flaskornas vikt inbegripen 1 kilogram 1 krona
 fossila eller mineraloljor samt genom torr destillation framställda:
 nativa eller råa, af jord- eller brännhartzer m. m. förorenade, af mörkbrun till svartbrun färg fria,
 genom rektifiering renade, färglösa eller af gul till gulbrun färg, rektifierad stenkolsolja eller fotogen, rektifierad jordolja, nafta, petroleum eller bergolja, solarolja, paraffinolja med flera till lyse användbara vätskor.

Anm. Så kallad belysningsvätska, sammansatt af flygtig olja och sprit, förtullas lika med de genom rektifiering renade, flygtiga, fossila eller mineral- och genom torr destillation framställda oljor.

32:o.

I sammanhang härmed hemställer Utskottet,

att, derest förestående punkt af Riksdagen bifalles, tullsatsen å *Maskin- och Vagnssmörja* nedsättes från 5 till 2 öre samt den å *Såpa* från 7 till 5 öre, allt per kilogram.

33:o.

Papper. I sin ofvan omförmälda motion har Herr *Gumælius*, alternativt med ifrågasatt tull å böcker och boktryck, föreslagit, att tryckpapper må förklaras från införseltull fritt. I sammanhang härmed anmärker Herr *Gumælius*, att det af Kongl. Maj:t framlagda tulltaxeförslaget innebär en förhöjning i tullen å tryckpapper.

I anledning häraf må erinras derom, att följande förändringar blifvit

föreslagna i afseende på papperstullen. Tullsatsen har för sugpapper samt olimmadt tryck- och planschpapper blifvit förhöjd från 5 till 10 öre, för tapetpapper likaledes höjd från 9 till 10 öre, men för alla öfriga, förut till rubriken andra slag hänförliga sorter, nedsatt från 19 till 10 öre, allt per kilogram. Denna hopslagning af förut med olika tullsatser specificerade papperssorter har af tullkomitén ansetts alldeles nödvändig, till förekommande af de ständiga tvister, som nu uppstå angående tullbehandlingen af sådana pappersslag, som godsegaren på grund af papperets användning vill hafva rubricerade såsom tryckpapper, med tull af 5 öre per kilogram, men tullmyndigheterna deremot måste, på grund af papperets beskaffenhet, hänföra till papper, andra slag, med tullsats af 19 öre per kilogram. På grund häraf, och då det icke lärer kunna ifrågakomma att för det närvarande i högre grad än Kongl. Maj:t föreslagit nedsätta eller rent af borttaga tullen å jemväl de finare papperslagen, hemställer Utskottet,

att Herr Gumælii ifrågavarande förslag icke må af Riksdagen bifallas.

34:o.

Uti sin ofvan omförmälda motion föreslår Herr *Rundbäck*, att *Rötter*, *Rötter*.
ätbara, alla slag, skola åsättas tull med 10 öre per kilogram.

Då det emellertid icke kan vara lämpligt att med tullbeskattning för-
dyra en vara, som i ganska vidsträckt mån ingår i den allmänna förbruk-
ningen, hemställer Utskottet,

att Herr Rundbäcks ifrågavarande förslag icke må bi-
fallas.

35:o.

I fråga om rubriken *Sirup* hemställer Herr *Boström*, anslutande sig *Sirup*.
till hvad af en utaf reservanterne i tullkomitén blifvit yrkadt, att densamma
måtte erhålla följande lydelse: .

Sirup:

vanlig brun	1 kilogram	10 öre,
andra slag	»	23,5 »

Såsom skäl för en sådan förändring anföres, att, utom den såsom bi-produkt vid sockers raffinering erhållna, i den enskilda hushållningen använda mörkbruna sirupen, numera allmänt förekomma sirupsslag, hvilka äro fullkomligt klara och mycket ljusa samt kunna innehålla omkring 75 procent kristalliserbart socker och vida mindre föroreningar än en del farin- och råsocker, hvadan det syntes mindre lämpligt, att alla slag af sirup finge införas emot erläggande af endast 10 öre i tull, då mindre rent fast socker drager en tull af 23,5 eller 33 öre per kilogram.

Då emellertid under rubriken socker finnes en föreskrift derom, att oraffineradt socker, som är mörkare än N:o 18 å den holländska standarden, skall, äfven om varan förekommer i upplöst eller flytande tillstånd, beläggas med en tull af 23,5 öre per kilogram, synes hvarje fara för att sockerlösningar skulle under namn af Sirup inkomna emot den lägre tullsatsen, bäst undvikas genom att vid förevarande rubrik foga en hänvisning till ofvan intagna bestämmelse.

Utskottet hemställer fördenskuil,

att, med afslag å Herr Boströms motion, Riksdagen må besluta att efter rubriken *Sirup* skall inflyta en anmärkning af följande lydelse:

Anm. Angående förtullning af sockerlösningar; se Socker.

36:o.

Skodon.

I afseende å artikeln *Skodon* hemställer Herr Boström, att de i N:is 470 och 471 i tulltaxeförslaget såsom tullfria upptagna becksöms- och så kallade sjöstöflar samt skodon med bottnar af trä måtte åsättas tull med 50 öre, äfvensom att de under N:o 472 upptagna *Skodon, andra slag*, må underkastas en tull af 1 krona 25 öre, allt per kilogram.

Hvad det sist anförda yrkandet beträffar, så torde, sedan genom den nya handelstraktaten med Frankrike tullen på ifrågavarande slag af skodon blifvit bestämd till 94 öre per kilogram, något vidare ordande derom icke erfordras. Vidkommande åter de under N:is 470 och 471 upptagna simplare skodon, anser Utskottet det ingalunda vara öfverensstämmande med en sund tullpolitik att fördyra dessa för den arbetande klassen oundärliga beklädnadsartiklar.

Utskottet hemställer på grund häraf,

att Herr Boströms motion i denna del må lemnas utan vidare afseende.

37:o.

Det af Kongl. Maj:t aflåtna tulltaxeförslaget innehåller, att artikeln *Smör* skall bibehålla den tullfrihet, den åtnjutit allt sedan år 1855. Enahanda frihet medgifves derjemte konstgjordt smör, hvilket hittills förtullats såsom »varor i taxan ej nämnda, arbetade» med 10 procent af värdet.

I motsats härtill har Friherre *Klinckowström* föreslagit, att smör skall åsättas tull med 7 kronor per centner eller omkring 16,76 öre per kilogram, då åter Herr *Boström* hemställer, att för konstgjordt smör må bestämmas en tull af 15 öre per kilogram.

Båda motionärerne motivera sina framställningar med behovet att skydda den inhemska tillverkningen af ladugårdsprodukter emot utländsk täflan.

För att belysa frågan, huruvida sådant skydd är af behovet påkalladt, må här införas följande, ur Kommerskollegii berättelser hemtade uppgifter, som utvisa öfverskott af import (—) eller export (+) af smör för nedan-nämnda femårsperioder och år

1856—1860.....	—	87,649 centner,
1861—1865.....	—	106,098 »
1866—1870.....	—	22,983 »
1871—1875.....	+	189,406 »
1876.....	+	31,882 »
1877.....	+	28,390 »
1878.....	+	49,677 »
1879.....	+	56,020 »
1880.....	+	43,688 »

År 1881 uppgick utförselöfverskottet enligt officiella uppgifter till öfver 68,000 centner.

Härvid torde ytterligare märkas, att det smör, som från Sverige exporteras, till den vida öfvervägande delen utgöres af dyrare mejerismör, under det att det importerade utgöres af billigare vara. Så utvisar Kommerskollegii uppgift å de på Stockholms börs för vissa varor år 1880 noterade medelpris, att det exporterade smöret noterats till 85, men det importerade allenast till 65 kronor per centner.

Då den inhemska mejerihandteringen sålunda visat sig mäktig af en kraftig utveckling utan stöd af tullskydd, samt det konstgjorda smöret i många fall ej kan skiljas från vanligt smör, hemställer Utskottet,

att Friherre Klinckowströms och Herr Boströms ifråga-
varande motioner icke må bifallas.

38:o.

Spannmål. Kongl. Maj:t föreslår, att *Spannmål*, alla slag, omalen eller malen, skall vara fri från tull, samt att de vid 1880 års riksdag beslutade inregistreringsafgifter å hvetemjöl, gryn och bönor skola upphävas.

Deremot hemställer Friherre *Klinckowström*, att spannmål måtte åsättas tullsats till nedannämnda belopp:

<i>Hvete</i> , omalet	37 öre per kubikfot.
<i>Råg</i> , omalen, äfvensom <i>korn</i> , och malt, <i>hafre</i> , <i>blandsäd</i> och <i>bohvete</i>	25 » » »
<i>Ärter</i> och <i>vicker</i>	20 » » »
<i>Hvetemjöl</i>	1 krona 50 öre per centner eller omkring 3,53 öre per kilogram.
<i>Rågmjöl</i>	75 öre per centner eller omkring 1,76 öre per kilogram.
<i>Mjöl</i> , alla andra slag	75 öre per centner eller omkring 1,76 öre per kilogram.
<i>Korngryn</i>	1 krona 50 öre per centner eller omkring 3,53 öre per kilogram.
<i>Hafregryn</i>	1 krona 85 öre per centner eller omkring 4,35 öre per kilogram.
<i>Gryn</i> , alla andra slag	1 krona 30 öre per centner eller omkring 3,06 öre per kilogram.

Härjemte yrkar Herr *Boström* uti sin ofta nämnda motion, att en tullsats af enahanda belopp som nu gällande inregistreringsafgift för hvetemjöl skall åsättas malen spannmål, alla slag.

Likaledes hemställa Herrar *S. F. Norén*, *J. Marcuson*, *P. G. Sandberg*, *J. Andersson* från Bohuslän, *Sven Håkanson* och *J. Smedberg* uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 95), »att Riksdagen måtte besluta, att enahanda inregistreringsafgift, som nu erlägges vid införsel af hvetemjöl, måtte erläggas för mjöl af spannmål, alla slag».

I afseende å Friherre Klinckowströms motion tillåter sig Utskottet att hänvisa till 1880 års Bevillnings-Utskotts betänkande i anledning af samme motionärs framställning i enahanda syfte.

Hvad derefter angår den yrkade införselafgiften för malen spanmål, vill Utskottet till en början erinra derom, att genom det föregående årets erfarenhet det blifvit nogsamnt ådagalagdt, hvad ock af motionärerne i ämnet medgifves, att bibehållandet af tull- eller inregistreringsafgift för *en* eller *flera* arter af malen spanmål, under det *andra* äro derifrån fria, icke kan förordas. Ett sådant system vållar nemligen ständiga svårigheter vid tillämpningen. Antingen bör således frihet från tull eller inregistreringsafgift medgifvas, eller ock samma införselafgift bestämmas för *allt* mjöl af spanmål. Då frågan alltså gäller, utom annat, tullpligtighet eller tullfrihet för en artikel, så oundärlig för livvets nödtorft som rågmjöl, har Utskottet icke tvekat att i denna del biträda Kongl. Maj:ts med tullkomiténs framställning öfverensstämmande förslag, så mycket hellre som hvarje tullbeskattning af spanmål innebär jemväl den obilligheten, att den träffar de skattskyldige tyngst just vid de tider, då en felslagen skörd och deraf följande allmän afmattning i näringslivet minskat deras skatteförmåga.

Utskottet hemställer på grund häraf,

att Riksdagen måtte, med afslag å samtliga nu omförmälda motioner, besluta att artikeln *Spanmål*, alla slag, omalen och malen, skall vara tullfri.

39:o.

Uti sin meranämnda motion föreslår Friherre *Klinckowström*, att artikeln *Talg* måtte åsättas en införseltull af 3 kronor per centner eller omkring 7,06 öre per kilogram.

Talg.

Då talg, hvarför tullfrihet allt sedan 1855 medgifvits, särdeles i vårt land utgör en nödvändighetsvara och dessutom är råmaterial för vissa näringar, hemställer Utskottet,

att Friherre Klinckowströms ifrågavarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

40:o.

Tråd.

Uti ofvan omnämnda motion föreslår Herr *Boström*, att *Tråd*, koppar- och metall-, alla slag (N:o 540), skall åsättas en tull af 25 öre per kilogram.

Under hänvisning till hvad i 16:de punkten af detta betänkande blifvit anfördt i anledning af samme motionärs förslag angående tull å vissa arbeten af jern och stål, hemställer Utskottet,

att Herr *Boströms* ifrågavarande förslag icke må af Riksdagen bifallas.

41:o.

Tågvirke.

I afseende å artikeln *Tågvirke*, som sedan år 1872 åtnjutit tullfrihet, föreslår Kongl. Maj:t, att den fortfarande skall vara från införseltull fri.

Deremot hade tullkomitéen hemställt, att denna artikel skulle åsättas tull med 5 öre per kilogram, dock under medgifvande af restitution utaf tullen, när utländskt tågvirke blifvit användt för fartyg, som vid svenskt skeppsvarf reparerades eller nybyggdes.

Detta förslag har genom Herr *Boströms* motion gjorts till föremål för Bevillnings-Utskottets pröfning.

Då emellertid tågvirke är af synnerlig betydelse ej blott för sjöfarten utan ock för åtskilliga andra näringar, skulle det innebära ett afsteg från de grundsatser, som i allmänhet genomgå vår tullagstiftning, derest denna artikel gjordes till föremål för tullbeskattning. Den till sjöfartens förmån föreslagna rätten till tullrestitution är dessutom icke på långt när tillräcklig att för denna näring afvärja olägenheterna af tullbeskattningen, eftersom tågvirke är en artikel, hvarmed fartyg ofta kunna behöfva förse sig, äfven vid andra tillfällen, än då de vid skeppsvarf nybyggas eller repareras.

Utskottet hemställer därför,

att det af Kongl. Maj:t afgifna tulltaxeförslaget måtte i denna del af Riksdagen godkännas.

42:o.

Uti sin ofta omförmälda motion hemställer Herr *Boström*, att *Vagnar*, *Vagnar.* afsedda för jernvägs- och spårvägstrafik, måtte åsättas en tullsats af 5 procent af värdet.

Af hufvudsakligen enahanda skäl, som blifvit i afseende å rubriken *Jernvägsmateriel* anförda, hemställer Utskottet,

att Herr *Boströms* motion jemväl i förevarande afseende måtte lemnas utan afseende.

43:o.

Rörande artikeln *Vin* stadgar nu gällande tulltaxa följande:

» *Vin*, alla slag:

Vin.

af till och med 21 procents alkoholhalt:

på fastager	1 kilogram	16,5 öre,
på buteljer	1 liter	21 »

af mer än 21 till och med 25 procents alkoholhalt:

på fastager	1 kilogram	45 öre,
på buteljer	1 liter	80 »

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom *Likör.*»

Uti det af Kongl. Maj:t afgifna tulltaxeförslaget innehåller ifrågavarande rubrik nedanstående bestämmelser:

» *Vin*, alla slag:

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan inkommit sjöledes direkt från produktionslandet 1 liter 16,5 öre.

Anm. När i ofvannämnda fall vin införes på buteljer, förhöjes tullen med 1 öre för hvarje butelj.

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan inkommit annorledes, eller af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre	1 kilogram	30 öre,
på andra kärl	1 liter	65 »

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom likör.»

Uti sin meranämnda motion yrkar Herr *Boström*, att tullen å viner af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt skall, då varan inkommer på fat, utgöra 45 öre per kilogram.

Tullkomitén hade för allt vin af till och med 25 procents alkoholhalt föreslagit en tullsats af 30 öre per kilogram, derest det inkom på fat, och 65 öre per liter, derest det infördes på andra kärl. Genom den nya handelstraktaten med Frankrike bestämdes emellertid, att vin, alla slag, af till och med 15 procents alkoholhalt skulle, då det sjöledes infördes direkt från Frankrike, oberoende af emballagets beskaffenhet, draga en tullsats af 16,5 öre per liter. Härigenom blef en jemkning af tullkomiténs förslag nödvändig. För att denna jemkning skulle medföra den minsta möjliga nedsättning i den påräknade inkomsten af vintullen, föreslog nu Kongl. Maj:t, på sätt ofvan intagna utdrag af tulltaxeförslaget utvisar, att den lägre tullsatsen för de svagare vinerna skulle tillämpas, endast då de inkommit sjöledes direkt från produktionslandet. I motsatt fall skulle de underkastas den högre allmänna tullsatsen för vin.

Det är emellertid lätt att inse, hvilka olägenheter en dylik differentialtull skulle vålla oss sjelfva, då vi derigenom hindrades att för varornas forsling till landet begagna den väg och det transportmedel, som vi eljest kunde finna för oss mest lämpliga. Icke mindre anmärkningsvärd vore nödvändigheten af produktionsbevis, med deraf följande lätt insedda olägenheter och förvecklingar, hvartill ytterligare kommer, att flera vinproducerande länder, hvilka genom traktater hos oss tillförsäkrats den mest gynsamma behandling, skulle genom föreskriften om direkt sjöväga införsel blifva kränkta i sina handelsförhållanden. Utskottet kan fördenskull icke tillstyrka en åtgärd, som antagligen skulle helt och hållet förfela det afsedda ändamålet, att förskaffa statskassan en inkomst, men deremot otvifvelaktigt komme att leda handeln med ifrågavarande vara från sina naturliga vägar samt betunga densamma med onödiga kostnader, hvilka naturligtvis till sist måste ersättas af konsumenten.

Beträffande åter Herr *Boströms* yrkande, synes det innebära en allt för häftig stegring i tullsatsen å vin, så snart detsamma innehåller mera än

15 procent alkohol. De starkare vinerna äro i allmänhet icke dyrbarare än de svagare samt torde derföre icke lämpligen böra underkastas en nära tre gånger så hög tullbeskattning som dessa. Dessutom skulle en så betydande förhöjning i den nuvarande tullsatsen å starkare viner af till och med 21 procents alkoholhalt lätteligen inom de länder, som företrädesvis producera sådana, framkalla repressiva åtgärder till skada för vår exporthandel och sjöfart.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda blifvit anfördt hemställer Utskottet:

att rubriken *Vin* i tulltaxan må erhålla följande lydelse:

» *Vin*, alla slag,

af till och med 15 procents alkoholhalt . . . 1 liter 16,5 öre.

Anm. När i ofvannämnda fall vin införes på buteljer, förhöjes tullen med 1 öre för hvarje butelj.

af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre.....	1 kilogram	30 »
på andra kärl	1 liter	65 »

af högre alkoholhalt än 25 procent;
tullbehandlas såsom likör.»

44:o.

För vinnande af större tydlighet hemställer Utskottet,

att rubriken N:o 599, inbegripande åtskilliga slag af bomullsväfnader, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

» Andra helt och hållet eller delvis glesa väfnader, såsom gaz, stramalj m. fl. äfvensom täta *tvåskiftade* sådana, som öfverallt eller delvis på en yta af 1 centimeter i kvadrat innehålla i ränning och inslag tillsammans 80 trådar eller derutöfver.»

45:o.

Växter. I afseende å rubriken lefvande *Växter*, alla slag, föreslår Herr *Rundbäck* uti sin ofvan oförmälda motion, att *buskar* och *plantor* må åsättas tull med 5 öre per kilogram.

Då trädgårdsodlingens eget intresse emellertid synes bäst tillgodoses genom fortfarande tullfrihet å dessa artiklar, hemställer Utskottet,

att Herr *Rundbäck*s ifrågavarande förslag icke må af Riksdagen bifallas.

46:o.

Ångmaskiner och Ångpannor. I sin ofta nämnda motion hemställer Herr *Boström*, att *Ångmaskiner* och *Ångpannor* må underkastas en tull af 5 procent utaf värdet.

Då emellertid tullfrihet blifvit tillförsäkrad dessa artiklar genom den med Frankrike afslutade nya handelstraktaten, hemställer Utskottet,

att Herr *Boström*s motion i denna del måtte lemnas utan afseende.

47:o.

Emot hvad Kongl. Maj:ts förslag i alla nu icke särskildt oförmälda hänseenden innehåller har Utskottet icke funnit något att erinra, hvarföre Utskottet hemställer,

att berörda förslag i alla dessa delar må af Riksdagen godkännas.

48:o.

I den nådiga propositionen föreslås, att den nya tulltaxan må antagas att tillämpas från och med den dag, då de med Frankrike afslutade handels- och sjöfartstraktater träda i gällande kraft.

Deremot yrkar Herr *Boström* uti meranämnda motion, att den tull-taxa, som nu må blifva antagen, ej må tillämpas förr än med ingången af år 1883.

Då emellertid icke så få af de tullsatser, Kongl. Maj:t föreslagit, äro föranledda af nödvändigheten att iakttaga de uti ifrågavarande traktat förekommande bestämmelser, samt det ingalunda kan vara lämpligt att för någon tid underkasta ett större antal artiklar olika tullbehandling, allt efter som de inkomma från Frankrike eller från annat land, hemställer Utskottet,

att Riksdagen måtte, med afslag å Herr *Boströms* motion i denna del, besluta, att samtliga nu antagna tullsatser skola tillämpas från och med den dag, då de med Frankrike afslutade nya handels- och sjöfartstraktater träda i gällande kraft.

Stockholm den 21 April 1882.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Reservationer:

af Herr *Hedlund*: »Vid den riktning, som det allmänna föreställnings-sättet i ett par af Europas land, mer eller mindre påverkadt af politiska syften, tagit i fråga om det mellanfolkliga varuutbytet, har man väl ej kunnat hysa synnerlig förhoppning om, att vårt land skulle, med något kraftigare steg, fortgå på den väg till undanrödjande af de många mot varuutbytets fria verksamhet lagda hinder, som inleddes för ett par årtionden tillbaka och hvarmed äfven följt en tidrymd af lyckligt framåtgående på det svenska näringslivets område. Likväl trodde man sig kunna motse, genom

Bih. till Riksd. Prot. 1882. 5 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

de utredningar, som förelegat de för ändamålet nedsatta komitéerna, så goda skäl mot hvarje återgång i fråga om det s. k. »skyddssystemet», att något steg i denna riktning icke vore att befara. I det statsrådsprotokoll, som åtföljde Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till ny tulltaxa af den 28 sistlidne Februari, läses också i Departementschefen statsrådet Themptanders yttrande det uttalandet, att Herr statsrådet, lika med den s. k. tullkomitén, »anser den afslutade undersökningen innebära en bestämd mening att *icke öfvergifva eller inskränka det system, som under de senaste årtiondena vunnit allt större tillämpning i vår tullagstiftning*, hvaremot Herr statsrådet, äfvenledes lika med komitén, anser »den närvarande tidpunkten — hvarmed väl menas den *politiska* ställningen — vara föga gynsam för ett fortgående på den hittills inslagna banan genom *mera betydande* nedsättningar i det vår industri beviljade skydd, eller mera genomgripande förändringar i öfrigt.»

Detta af tullkomitén uppställda och af Kongl. Maj:t adopterade program är ett det långsamma framåtgåendets, eller, låt vara, stillaståendets, men likväl ej något återgåendets program. Man kan då ej annat än beklaga, att de uppgjorda förslagen till nya tulltariffer i ett och annat fall afvika från detta program. Det är hufvudsakligen mot den riktning, som röjer sig i sådana afvikelser, som jag funnit mig nödgad att inlägga min gensaga.

Till en början får jag då erinra, att man, trots tullkomiténs långvariga och dyra arbete, saknar i dess utlåtande, hvars värde jag i öfrigt visst ej vill underskatta, just *den* utredning, som hade varit af synnerlig vigt för bedömande af skyddssystemets verkliga natur, nemligen svaret på frågan: »hvad kostar det?»

Till att finna detta svar, hade man bort *dels* uträkna den verkliga *skydds*-tullen på de artiklar, som äro belagda med tullsatser, af hvilka några äro endast fiskaliska, eller finanstullar, andra enbart *skydds*-tullar och slutligen andra en blandning af både finans- och skyddstullar, *dels ock* påvisa den skilnad i varuprisen, som häraf följt i afseende å produktions- och af-sättningsorterna. För att förtydliga min mening må det tillåtas mig anföra några exempel.

Rena fiskaliska, eller finanstullar, d. v. s. sådane, som komma odeladt statsverket till godo, äro, bland andra:

tullafgifterna å kaffe, som gifver en odelad statsinkomst af omkring 3 millioner, å thé, kakao, apelsin, mandel, m. m. Hit böra väl ock räknas vinerna.

Enbart skyddstullar äro sådane, som omöjliggöra all införsel, med deraf härflytande statsinkomst, men likväl fördyra varan inom landet. Sådane tullar hafva vi lyckligtvis nu ganska få, vidkommande alla artiklar

under de olika rubrikerna, då det väl näppeligen finnes någon allmän rubrik, under hvilken icke *någon* artikel blifvit importerad och gifvit statsverket *någon* inkomst, hvaremot under många rubriker falla icke få artiklar, som till följd af den höga tullsatsen, äro utestängda från vårt land, ehuru detta ej framgår, eller *kan* framgå af de officiella berättelserna, hvilka äro uppställda i enlighet med tulltaxans allmänna rubriker.

I detta hänseende må blott nämnas, att under det Kommerskollegii berättelse visserligen upptager både kläden, bomullsväfnader, läder, glas, m. m., såsom varande i landet införda, så får man der *icke* veta, att en del groft kläde, grofva bomullsväfnader, smorläder, simpla glasvaror, m. m. äro, till följd af de höga tullsatserna, som här verka fullt prohibitistiskt, alldeles utestängda från vårt land, verkande alltså här dessa afgifter uteslutande såsom skyddstullar, d. v. s. fördyrande varorna för konsumenterna, utan att gifva statsverket *någon* inkomst.

Oblandad finanstull var tillförne tullen å *råsocker*, men denna råsockertullens egenskap har nu mera blifvit en annan, i den stund denna tullsats blifvit på samma gång en skyddstull för hvitbetssockret. Äfven tullen å *tobak* har från finanstull öfvergått alltmer till skyddstull för den svenska tobaksodlingen.

Blandade finans- och skyddstullar äro alla sådana tullsatser, som, i det de, genom den utländska varans fördyrande, gifva ett s. k. »skydd» åt den inhemska näringen, dock icke utestänga *all* införsel från andra land, hvaraf alltid någon statsinkomst måste härflyta.

Vid flere artiklar i sistnämnda kategori är det underkastadt tvist, huru mycket af tullsatsen, som bör hänföras till *skyddet*, och huru mycket som är endast en väl afvägd kompensation för tullen å råvaran. Detta gäller särskildt om den viktiga artikeln raffinad-socker. Då skilnaden mellan tullafgiften å råvaran och den förädlade varan här numera utgör 4 öre pr skålpund, så måste någon del deraf beräknas såsom ersättning för den reduktion i kvantiteten, som uppstår genom förädlingen. Det är af vikt att få säkert utrönt, huru stor denna ersättning bör vara. Återstoden af tullafgiften — d. v. s. af det belopp, hvarmed tullsatsen å raffinadsockret öfverstiger tullsatsen å råsockret — är *skydd*. Om detta är $2\frac{1}{4}$, $2\frac{1}{2}$, eller $2\frac{3}{4}$ öre, så verkar det med stora summor. Det samma gäller äfven om tillverknin-garna af tobak.

I afseende å bomullsgarnet är uträkningen mycket enkel, då den färdiga varan utgår ur råvaran — bomullen — med enahanda vikt. Enär bomullen är tullfri, äro alla de 8 örena pr skålpund *skydds-tull*. Samma-lunda ock i fråga om ullgarn. Till regeln gäller detta också om väfnaderna.

I allmänhet måste det gälla, att tullafgiften gör den inhemska varan

ej blott så mycket dyrare än den utländska som motsvarar samma afgiftsbelopp, utan något derutöfver, enär dels införseln försvåras, dels försäljarne måste lägga sin handelsvinst äfven på tullafgiften. Om importören beräknar sin handelsvinst till exempelvis 6 procent, så höjes dermed ej blott varans inköpspris utan ock tullafgiften med 6 procent. När varan går ytterligare öfver till minuthandlaren, så växer beloppet ytterligare med *hans* handelsvinst. En tullsats af 8 öre skall således helt visst, när varan äfvergått till förbrukaren, hafva i verkligheten vuxit med ytterligare två öre, eller till 10 öre.

Häremot invändes af de »skyddade» fabrikanterne, att detta skydd är endast skenbart, enär de ofta måste, till följd af inhemsk täflan, hålla sina priser *under* hvad tullskyddet kunde medgifva dem. Är detta förhållandet, hvilket jag ej vågar motsäga, så måste det förvåna, att fabrikanterne ändock så ifrigt hålla på den högre tullsatsen; men till sakens utredning hör då, att man erhåller tillförlitliga jemförande uppgifter på prisen inom- och utomlands, å enahanda vara.

En sådan jemförande öfversigt af någon omfattning är rätt besvärlig, och om den enskilde också skulle vilja underkasta sig detta besvär, så jäfvas hans uppgifter dermed, att man, utan vidare bevisning, påstår den billigare utländska vara, som han upptagit till jemförelse, hafva varit af sämre beskaffenhet.

Det hade därför, i min tanke, varit af behovvet påkalladt, att sådana undersökningar blifvit verkställda på det håll, der man icke kunnat afvisa jemförelserna med beskyllningen för bristande oveld och redbarhet.

Först efter det man kommit på det klara med allt detta, skall man kunna med någon säkerhet beräkna, hvad skyddssystemet kostar, d. v. s. huru mycket svenska folket skattar — genom att betala högre priser än man eljest behöft — till de »skyddade» näringsgrenarne. Må man derefter svara: vi bry oss ej derom; vi skatta gerna dessa tjugu till tjugufem millioner om året för uppehållande af en mångsidig inhemsk industri — må man det göra, men må man dock få veta, med någon säkerhet, *huru mycket man betalar*.

Jag beder få anföra blott ett par exempel, der uträkningarna icke varit förenade med allt för stora svårigheter. Jag upptager då först det omnämnda bomullsgarnet, följande dervid tullkomiténs uppgifter.

Under året 1879 — det sista af tullkomitén upptagna — uppgick kvantiteten af i landet tillverkad bomullsgarn, i jemnad siffra, till 14,785,000 skålpund. Åtta öres tullafgift per skålpund ger ett sammanlagdt »skydd» åt fabrikanterna af 1,182,800 kronor. För konsumenterna torde, enligt hvad ofvan är nämndt, beloppet kunna räknas till åtminstone 1,400,000 kronor, utgörande alltså den skatt, som svenska folket år 1879 erlade åt denna industri.

»Men härmed hafva också många arbetare fått sysselsättning och god utkomst», svarar man. Låtom oss tillse, huru härmed förhåller sig. Enligt komiténs uppgifter möta här följande antal arbetare, hvilkas aflöning jag beräknat efter derom erhållna uppgifter på enskild väg, naturligtvis endast i jemnade medeltal:

955 män öfver 18 år med årlig aflöning af 550 kr., jemnas till 550,000 kr.			
1385 qvinnor » 18 » » » 300 » 420,000 »			
987 under » 18 » » » 250 » 250,000 »			
			Summa 1,220,000 kr.

Tullskyddet motsvarar således ganska nära *hela* aflöningen. I verkligheten, det vill säga med hänsyn till den skatt konsumenterna erlagt, eller 1,400,000, inrymmer nog äfven häri aflöningen till de 20 verkmästarna. Jag har också påyrkat, att detta sakförhållande, hvars riktighet man ej gittat bestrida, skulle införas i motiveringen vid punkten 10 i Bevillnings-Utskottets nu afgifna betänkande, i stället för orden »50 procent af tillverkningsvärdet», så att de erhållit lydelsen: »*ända till hela arbetskostnaden*».

Raffinadsockertillverkningen uppgick ofvan nämnda år till i jemnadt tal 38 millioner skålpund. En skyddstull af $2\frac{1}{4}$ öre gifver här 855,000 kronor. Arbetarnes antal utgjorde 997, säg 1,000, då således svenska folket i denna skyddstull gifvit 855 kronor åt hvarje sockerbruksarbetare. Fabrikerernas antal har varit 9, då alltså i medeltal på hvarje fabrik fallit ett årligt skattebidrag från den sockerkonsumerande allmänhetens sida af 95,000 kronor.

Må man, jag tillåter mig upprepa det, erlägga denna skatt, om man så finner för godt, men må man dock få klart veta, hvad man gör.

Jag antydde här ofvan en totalsiffra om tjugu till tjugufem millioner såsom det belopp, hvilket svenska folket årligen gifver i skatt åt de »skyddade» näringarna. Siffran har sin grund i en uträkning, som gjordes af en sakkunnig köpman redan för ett par årtionden sedan. Hans uppgifter slogo människorna med häpnad och utropades såsom alldeles öfverdrifna; de framstodo så äfven för mig. Vid närmare efterräkning i fråga om en och annan artikel har jag dock trott mig finna, att de mycket omtalade öfverdrifterna lågo sanningen närmare, än jag från början förestälde mig.

Jag beklagar ännu en gång, att icke Tullkomitén funnit detta vigtiga spörsmål förtjent af närmare utredning.

Ett gammalt svårt problem i fråga om tulltariffer ligger i deras fastställande antingen efter vikt eller efter värde (ad valorem). Svårigheten i senare fallet att kontrollera uppgifterna och de missbruk, som dervid egt

rum, hafva ledt derhän, att vigtberäkningen blifvit i svenska tulltaxan, med få undantag, allmänt införd. Emellertid inträder dermed det svåra missförhållandet, att den billigare varan belägges med en jemförelsevis mycket högre tullafgift än den dyrare, hvori ligger stor orättvisa mot de mindre bemedlade förbrukarne, hvilka måste hålla sig till den förra varan. Såsom förtydligande exempel härpå må anföras blott några få fall.

Tapeter, tullsatsen 13 öre per kilo.

En *billig* tapet kostar per rulle om $\frac{3}{4}$ kilo 25 öre; tullafgiften blir 10 öre, alltså 40 procent af värdet.

En *fin* tapet, vägende omkring 50 procent mer än den förra, kostar 5 kronor. Tullafgiften, omkring 15 öre, utgör *tre* procent af värdet.

Kläden:

En aln groft kläde, vägende 1 skålpund, pris i England, 1,05. Tullafgiften 75 öre, alltså 72 procent.

En aln fint kläde, vägende $\frac{1}{2}$ skålpund, pris 10 kronor. Tullafgiften 37 $\frac{1}{2}$ öre, alltså *fyra* procent af värdet.

En arbetares rock af förra klädet, 3 alnar, drager således en tullafgift af 2,25; den fina rocken drager endast 1 krona 12 $\frac{1}{2}$ öre, alltså ej blott relativt till värdet mycket lägre, utan absolute endast hälften af den förra.

Tullafgifterna å den simpla och den finare varan under samma rubrik kan i medeltal beräknas stå i förhållande af *tio* till *ett*. Detta gäller om väfnader, läder, porslin, jern och andra metaller, plåt m. m., så att en höjning af blott *en* procent å den fina varan återverkar på den simpla med *tio* procent.

Till förebyggande af dessa missförhållanden, hvilka ej blott äro ekonomiskt skadliga, utan ock såra det allmänna rättsmedvetandet, har man i mer än ett land, som antagit vigtsystemet, att särskildt nämna Norge, tagit allvarligt i betraktande, huruvida det icke vore möjligt att återgå till värdetullar, hvarför likväl den förutsättningen torde böra vara gällande, att tullbeskattningen icke må öfverstiga 10 procent, såsom fallet är i de land, Holland och Belgien, der, i afseende å alla fabrikat och slöjdvaror, värdetullar råda. När Nord-Amerikas Förenta stater hafva värdetullar med höga tullsatser, så lärer icke erfarenheten i afseende å kontrollen vittna till förmån för systemet, ehuru man ej funnit skäl att frångå detsamma. *)

*) I den Holländska tulltaxan af 1879 har jag funnit af 338 tullrubriker 229 fastställda *efter värdet*, deraf 219 till 5 procent, 7 till 3 procent och 3 till *en* procent af värdet.

I den Belgiska tulltaxan förekomma 87 vigt- och 12 rymdtullar samt 28 värdetullar, alla å 10 procent, i hvilka sistnämnda inbegripes allt som i handeln kan förekomma af fabrikat och slöjdvaror.

Är det emellertid så, att vigtsystemet måste vidhållas, så lär det väl vara nödvändigt att utsträcka klassifikationen af vissa varor så långt som möjligt, i stället för att inskränka densamma, hvilket sträfvande hos oss länge pågått och hvarpå exempel äfven förekomma i det nu föreliggande förslaget till tulltaxa, om man ock, med hänsyn till franska traktaten, nödgats, i fråga om linnevaror, gå en annan väg. Såsom exempel härpå må anföras, att då i nuvarande tulltaxa artikeln *Papper* är klassificerad med olika tullsatsar, så har i tullkomiténs, af Kongl. Maj:t adopterade förslag allt slags papper blifvit stäldt under samma kategori i fråga om tullafgiften, ett förfarande, som visserligen kan försvaras med den kända svårigheten att skilja mellan skrif- och tryckpapper, men som dock icke borde hafva gått i den riktningen, att tullafgiften å den billigare papperssorten blifvit betydligt höjd.

Till den nuvarande tulltaxans system hör, att kärl och omhöljen, såsom askar m. m., hvilka äro nödvändiga för en varas försling och förvarande, icke ingå i varans uppvägning, hvadan varuemottagaren endast erlägger tull för den verkliga varan, men icke för de nödvändiga forslings- och förvaringsmedlen, görande sig således till godo hvad man på tullspråket kallar »Thara».

Detta system, hvars billighet och rättvisa väl icke kunna bestridas och hvilket äfven lär iakttagas i alla andra land utan undantag, har i tullkomiténs och Kongl. Maj:ts tulltaxeförslag blifvit nära nog upphäfdt, och Bevillnings-Utskottet har gått in derpå.

Enligt mig tillhandakomna uppgifter, på hvilkas trovärdighet jag ej kan tvifla, uppgår den höjning i tullafgiften, som härmed drabbar en mängd artiklar, till 10, 15, 25, 40, ja någon gång ända till 50 procent och derutöver.

Att tullbehandlingen härmed underlättas vill jag visst ej bestrida, liksom jag icke underskattar fördelen deraf, men då borde dock tullafgiften blifvit i motsvarande mån *sänkt*, så vida man icke velat på en omväg komma till en tullförhöjning, hvilken man icke velat öppet föreslå. Jag misstänker ingalunda, att detta varit afsigten, men sakförhållandet står dock kvar, äfven om på *några* artiklar någon sänkning skett, som skulle försona med tharans borttagande.

Den generella tullförhöjning, som härmed åstadkommits, har likväl ej hindrat, att ju också enskilda tullsatsar blifvit i större eller mindre mån *höjda*.

Jag ber att få särskildt fästa uppmärksamhet å artikeln *Leksaker*.

Den nuvarande tullafgiften härå, 50 öre pr kilo, har i tullkomiténs och Kongl. Maj:ts förslag blifvit höjd till 1,50, således tredubblad. När der till lägges tharan, som i medeltal kan räknas till 20 procent, hvilket å 1,50 gör 30 öre, varder den effektiva tullsatsen 1,80 pr kilo för en vara, hvars värde i medeltal, enligt Kommerskollegii uppskattning, utgör 2,57 pr kilo! (I

Tyskland utgör tullsatsen dels 9—27 öre för simplare, dels 27—59 öre för finare; i Frankrike 45 öre, i Norge dels 13 öre för ordinära, dels 60 öre för finare pr kilo; till och med i Nord-Amerikas Förenta stater uppgår denna tullsats ej högre än till 50 procent af värdet, hvilket blefve omkring 38 öre pr kilo.)

Hos oss har man funnit skäl att tredubbla den redan förut mycket höga tullafgiften å en artikel, som spelar en stor rol i barnens lif och visserligen ej minst i de obemedlade hemmen, som icke äro rika på glädjeämnen. Men det är ej nog med att man sålunda vill beskatta julglädjen, man har dermed också lagt en skatt på förståndsutvecklingen, enär en mängd leksaker nu tillverkas så, att de på samma gång utgöra en god och nyttig materiel för åskådningsundervisningen. För mig är det omöjligt att betrakta dessa ämnen till glädje, förståndsutveckling, ja ock till väckande af inbillningskraften och skönhetssinnet, såsom »öfverflödsartiklar».

Min mening är således, att tullsatsen å leksaker må förblifva vid hvad den nu är.

Om den högt aktade chefen för Kongl. Finansdepartementet trott sig böra — injuria temporum, det är till följd af den onda tiden — afvika från sin ofvan åberopade afsigt att ej öfvergifva eller inskränka det hittills rådande friare tullsystemet, så har han likväl ej stannat vid blott leksakerna.

Här möter oss nemligen något likartadt med de så kallade »dragspelen» — på ett lärdare språk »accordion» benämnda. De hafva nu blifvit ställda under rubriken »instrument» och hafva der fått sig tilldelad en tullsats af 50 öre pr kilo, utan afdrag för askar och pappersomslag. Denna afgift höjer den nuvarande tullen af 10 procent till ej mindre än 25 å 30 procent, eller omkring *tre gånger*.

Äfven den som ej beundrar dragspelsmusiken, hvilket till en del är fallet med mig, lärer ej kunna anse det nödigt att särskildt beskatta detta folknöje. Måne man ej skulle kunna låta denna tullsats förblifva vid hvad den nu är?

Till »instrument», ehuru ej musikaliska, höra *glasögon*, som förut varit tullfria; fattigmans dåliga ögon skola nu få sin del med af tullbeskattningen.

Speglar kunna nog utgöra lyxartiklar och dermed vara lämpliga föremål för beskattning i deras mening, som vilja göra tulltaxan tillika till en öfverflödsförordning. Men det finnes också ganska anspråkslösa speglar, — hvilka numera knappt nog kunna undvaras åtminstone i hem, der männen bruka raka sig och qvinnorna kamma sitt hår. Här har emellertid tullafgiften blifvit höjd från 24 öre till 40 öre pr kilo, eller från omkring 40 procent af värdet till närmare 70, och det just å sådana simplare sorter, som mest förbrukas.

Jag berör här frågan om *glas* och kommer dermed till »*fönsterglas*». Tullkomitén hade å denna vara föreslagit 6 öre; Kongl. Maj:t har bibehållit den gamla tullsatsen af 7 öre pr kilo, hvilket utgör omkring 40 procent af värdet. — »*Glasämnen*», ett groft glas, som begagnas till taktäckning och borde vara tullfritt eller draga en mycket låg finanstull, inbegripas i samma höga tullsats.

»*Gummi-galoscher*» lära väl näppeligen i våra dagar kunna räknas till lyxartiklar, då de äro egnade att skydda fötterna mot kyla och väta och de hyggligare skoplaggen mot skada. En tullsats af 1 krona pr kilo utgör ej mindre än 28 procent af värdet. En nedsättning till 35 öre pr kilo skulle hafva återfört tullen till omkring 10 procent.

Under rubriken »*Strumpor*» med mera förekommer en liten skenbart oskyldig not, som är värd uppmärksamhet. Den lyder: »*Alngods, tillverkad på strumpstol, tullbehandlas som väfnader*», hvartill lägges: »*Afdrag i vigten göres ej för pappersomslag och fodral*». — Nu är det fallet, att nästan alla persedlar, som hänföras till strumpstolstillverkning, äro så tillkomna, att det på strumpstol väfda tyget sönderskäres och hopsys till den åsyftade varan, såsom tröjor, strumpor, vantar m. m. Här af följer, att då dylikt på strumpstol tillverkad alngods skall förtullas såsom väfnad, kommer det att bero af tullförvaltningens godtycke, om varan hänföres till kläder eller till strumpstolsgoods. I förra fallet skall hon, om hon är af ylle, draga en tull af 2,10, i senare fallet af 1,18 pr kilo.

En klassifikation liknande den, som norrmännen infört i fråga om »*tricotage*» af ull, i syfte att moderera tullen å den simplare varan, vore nyttig och behöflig äfven hos oss, och detta också i fråga om strumpstolsgoods af bomull.

Då jag här hvarken kunnat eller velat genomgå den mängd af artiklar inom det föreliggande tulltaxeförslaget, å hvilka tullnedsättning vore, i min tanke, påkallad ur synpunkten både af den förbrukande befolkningens och statsinkomstens bästa, inskränker jag mig till det här ofvan sagda, men vill dock tillägga, att det synes mig ganska förkastligt att bibehålla tullsatter på en mängd artiklar, hvilka sakna all betydelse för vare sig »*de inhemska näringarnas skyddande*» eller tullintraden. Så finnas öfver 100 artiklar, hvilka år 1880 ej gifvit i tullinkomst ens 1,000 kronor hvardera, deraf några gifvit 1, 4, 7, 12, 17, 21, 47, 82 kronor o. s. v.

Jag slutar med den önskan, att den tid ej måtte vara alltför aflägsen, då svenska folket och dess ombud komma till klar insigt deraf, att det fria varuutbytet mellan folken är lika så välsignelserikt som det fria utbytet mellan enskilde. Den naturliga arbetsfördelning, som deraf framkallas, län-der *alla* till fördel, och det beroende, hvori folken dermed komme att stå

till hvarandra — på samma sätt som de enskilde, då de ej kunna sjelfve åstadkomma alla villkor för de med bildningen och välståndet växande behofven — detta beroende skall visa för en hvar, att egen välfärd icke strider mot andras, utan tvärtom. Så skall äfven den rätta uppfattningen i afseende å den *egna nyttan* varda mäktigt medverkande till det stora mål: upprättande af ett stadgadt fredstillstånd mellan folken, som länge hägrat för menniskovännens blickar;»

af Herr *E. G. Boström*, med hvilken Herrar *Reutersvärd*, *N. Fock*, *J. N. Boström* och *Svensson* instämt: »Då jag ej kunnat i allo dela det förslag till tulltaxa, som af Utskottet blifvit framlagdt, tillåter jag mig för här nedan uppräknade artiklar föreslå bestämmande af de tullsatser, som vid dem finnas utförda:

Bönor, alla slag, ej specificerade 1 kilogram 1 öre

Garn:

bomulls, enkelt eller dubbleradt (flertrådigt?)

i härfvor eller å bobiner:

ofärgadt 1 kilogram 19 öre
färgadt eller tryckt 1 kilogram 33 öre

Gryn:

af spannmål; se spannmål.

ris- och rismjöl 1 kilogram 1 öre
andra slag 1 kilogram 5 öre

Hudar och skinn:

ej hänförliga till pelsverk:

beredda:

sulläder och bindsulläder samt hvitgarfvade
(alunerade) äfvensom sämskade hudar
och skinn 1 kilogram 24 öre

Krita, hvit, och kritsten:

omalen	fri.
malen eller slammad	1 kilogram 0,5 öre

Majs, omalen eller malen 1 kilogram 1 öre

Mjöl:

af spanmål; se spanmål.

af arrowrot och andra vegetabilier, som ej kunna inbegripas under spanmål eller hänföras till medicinalier	1 kilogram 1 öre
--	------------------

Spanmål, alla slag:

omalen	fri.
malen	1 kilogram 1 öre.

Tågvirke, nytt 1 kilogram 5 öre.

Vin, alla slag:

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan inkommit sjöledes direkt från produktionslandet	1 liter 16,5 öre.
---	-------------------

Anm. enligt taxan.

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan inkommit annorledes, eller af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre	1 kilogram 45 öre,
på andra kärl	1 liter 65 öre,

af högre alkoholhalt än 25 procent tullbehandlas såsom likör.

För att motivera detta yrkande får jag, hvad angår artiklarne Bönor, Bomullsgarn, Sulläder, Majs och Spanmål malen, hänvisa till den samfälda reservation, som finnes fogad till tullkomiténs betänkande, och till sjelfva betänkandet i afseende å artikeln Tågvirke.

I fråga om artikeln gryn af ris äfvensom rismjöl har jag frångått den uti ofvannämnda reservation föreslagna tullafgift af 5 öre pr kilogram och i stället föreslagit endast 1 öre pr kilogram eller den nu för denna artikel

utgående afgift. Jag har gjort detta endast därför, att den ökade inkomst, som den högre afgiften skulle inbringa — med beräkning efter 1880 års import omkring 250,000 kronor — för närvarande ej synes vara för statsverkets behof erforderlig. Af samma orsak och för att ej allt för stort missförhållande i tullen å risgryn och å de under tariffnumret 176 upptagna andra slag (sago, vermicelli, tapiocco med flera) måtte uppstå, har jag föreslagit tullen för de senare till endast 5 öre pr kilogram.

Rörande artikeln Krita, malen, har jag föreslagit en afgift af 0,5 öre pr kilogram. Vid 1880 års riksdag medgafs åt denna artikel, som då drog en tull af 20 öre pr centner, afgiftsfrihet, ehuru Kongl. Maj:t i sitt till samma Riksdag afgifna förslag till tulltaxa föreslog samma tull, som nu är föreslagen. Borttagandet af tullen betingades nästan uteslutande af önskan att undvika tullsatser å brutna öretal, en önskan, som dock ej kunde genomföras fullständigt. Åt klagomålen, som genast började höras från denna närings idkare, gafs ett uttryck genom vid förra riksdagen gjord framställning om återinförandet af krittullen. Men då ännu ej någon upplysning erhållits om den verkan, som tullfriheten kunde medföra, så vann denna framställning ej Riksdagens bifall. Äfven i år har samma yrkande framkommit. Genom den erfarenhet, som vunnits under det år, under hvilket tullfrihet nu egt rum, har frågan kommit i en annan ställning. Kritisförseln, som under tioårsperioden 1871—1880 uppgått i årligt medeltal till 3,492 centner, deraf under året 1880 till 4,516 centner, har under år 1881 enligt erhållna officiella uppgifter stigit till 18,636 centner. Utförseln åter har varit obetydlig med undantag af åren 1878, 1879 och 1880, då den uppgått till respektive 33,141, 53,420 och 71,047 centner, men har under år 1881 enligt likaledes officiel uppgift nedgått till 61,953 centner. Det framgår således häraf en sådan omkastning, att importen under året fyrdubblats, medan åter exporten, som de senare åren visat ett så vackert stigande, icke blott icke kunnat bibehålla sig, utan tvärtom gått tillbaka med omkring 13 procent. Dess värre äro utsigterna för utförseln i år ännu sämre, i det att Amerika, dit hittills stora partier kunnat exporteras, har genom att pålägga den härifrån komna krita under namn af »pariserhvitt» en tull, som uppgår till fyra gånger varans värde, omöjliggjort exporten dit. Under hänvisande för öfrigt till de upplysningar angående krittillverkningen, som återfinnas på sidan 102 afdelningen I af tullkomiténs betänkande, har jag ej ansett mig kunna underlåta att understödja motionären genom att yrka en tull af 0,5 öre pr kilogram motsvarande omkring 0,2 öre pr skålpund, och har dertill ett ytterligt skäl varit uti svårigheten för den erkänt bättre svenska varan att täffa med den sämre utländska, då det ej låter sig göra att på utseendet skilja en god krita från en dålig.

Den af Kongl. Maj:t föreslagna differentialtullen å vin med alkohol-

halt af 15 procent eller derunder, har Utskottet ej ansett sig kunna tillstyrka, under förmenande, att statskassan ej deraf skulle erhålla någon inkomst, under det deremot, då man ej kunde begagna den väg och det transportmedel, som eljest kunde vara lämpliga, handeln skulle ledas på afvägar och betungas med omkostnader, som slutligen skulle drabba konsumenten.

Det har från alla sidor blifvit erkänt, att vin utgör ett lämpligt föremål för hög beskattning så väl derföre, att det uteslutande konsumeras af de förmögna, som ock derföre att smuggling deraf svårligen kan ega rum.

Då likväl för vinnande af de förmåner, som traktaten med Frankrike förmenades medföra, tullen å en del vin måste bestämmas låg, betraktades och utgjorde detta en uppoffring från svensk sida och ett afsteg från hvad som vid tullbeskattning måste anses billigt och rättvist. Jag kan derföre ej finna annat, än att Kongl. Maj:ts förslag att till de minsta dimensioner inskränka denna uppoffring eller detta afsteg är väl betänkt. Af nedanstående tabell, upprättad efter Kommerskollegii berättelse för år 1880, framgår, från hvilka land vinimporten gått till Sverige.

Sveriges Vinimport år 1880.

	På fat. Skålp.	På buteljer. Kannor.
Från Danmark	602,567.	17,425.
» Preussen	221,208.	369.
» Lübeck	591,215.	28,284.
» Hamburg	111,088.	1,652.
» Bremen	20,728.	288.
» Nederländerna	181,057.	4,082.
» Belgien	—	266.
» England	244,547.	3,050.
» Frankrike	1,383,260.	143,051.
» Portugal	526,362.	596.
» Spanien	1,349,531.	895.
» Italien	29,185.	—
» Österrike	1,528.	—
» Norge	—	377.
» Finland	6,116.	—

Af denna tabell synes, att den ojemförligt största importen förekommit från de vinproducerande länderna Frankrike, Spanien, Portugal och Tyskland.

Då detta sistnämnda land, om än deladt i flere stater, i tullhänseende utgör en enhet och lärers som sådan behandlas, komma alla i Tyskland producerade viner, de må nu hitföras öfver Preussen, Lübeck, Hamburg eller Bremen, att behandlas som direkt från produktionslandet införde och blifva följaktligen ej belagda med differentiantull. Visserligen kan ej hela importen från Tyskland bestå af der producerade Rhenviner, men då man erinrar sig, att från Tyskland hitföras ej obetydliga kvantiteter bärsaft, hvilka tullbehandlas och redovisas som vin, samt ej mindre kvantiteter konstgjordt vin, följer häraf, att kvantiteten verkligt vin, som införes hit från Tyskland, utan att vara der produceradt, ej kan vara synnerligt stor. Bland icke vinproducerande länder hitföras från England, Nederländerna och Belgien endast obetydliga kvantiteter, från Danmark deremot mera. Men med den förmåga, handeln har att lämpa sig efter inträdande förhållanden, måste man kunna förutsätta, att den direkta handeln lätteligen kan öfvertaga de redan nu relativt obetydliga kvantiteter, som indirekt hitföras, och man kan ej antaga, att konsumenten deraf kommer att betungas. Tvärtom plägar väl som regel det direkta inköpet vara det fördelaktigaste, och man torde knappast våga antaga, att den engelske eller danske mellanhanden endast af artighet eller välvilja förmedlar införseln. Det är visserligen antagligt, att differentiantullen kommer att orsaka vår tullförvaltning något besvär och svårighet, men utan att vilja underkänna betydelsen af detta, torde man ej böra tillägga det afgörande vikt.

I fråga om tullen å det starkare vinet har Utskottet tillstyrkt den af Kongl. Maj:t vid införsel å fat föreslagna afgift af 30 öre pr kilogram. I likhet med hvad jag såväl i tullkomitén som i min motion yrkat och på de skäl, som återfinnas i den af Herr Öfverdirektören Styffe vid tullkomiténs betänkande fogade reservation (sid. XXXI afd. II) anser jag den böra bestämmas till 45 öre pr kilogram.

Under förutsättning af bifall till min framställning om tull å tågvirke, hemställer jag, att i § 8 af tulltaxeunderrättelserna, hvilken paragraf medgifver restitution af tull erlagd för segel och segelduk måtte tilläggas orden »samt tågvirke».

Rörande tillämpningen af den nya tulltaxan har Kongl. Maj:t föreslagit, att den må taga sin början samtidigt med den franska traktatens trädande i gällande kraft, hvaremot jag i min motion föreslagit, att den ej må tillämpas förr än med ingången af år 1883. Att i hela sin utsträckning bifalla sistnämnde förslag lærer ej kunna komma i fråga, sedan numera Riksdagen äfven för sin del godkänt traktaten. Deremot synes det gifvet, att i den tulltaxa, som i anledning af traktaten kommer att utfärdas för de artiklar, som af densamma ej beröras, måste bibehållas de redan för år 1882

bestämda tullavgifter, under det att deremot för de öfriga utföras traktattullarne. Jag föreställer mig till och med att § 61 i Regeringsformen ej medgifver ett annat förfarande, ty om än genom ingåendet af franska traktaten stadgandet i denna paragraf fått vika för en annan paragraf i Regeringsformen, nemligen den 12:te, så kan detta dock ej gälla som skäl för ändrande af avgifterna å de artiklar, som ej af traktaten beröras. Som skäl mot denna uppfattning har man ofta fått höra upprepas, att intet bör väl hindra regering och Riksdag att borttaga en skatt, men hvartill tjenar då stadgandet, »att avgifterna skola utgöras intill slutet af det år, under hvars lopp den nya bevillningen af Riksdagen fastställd blifver?» Ej behöfves väl ett grundlagsbud för att avgifter, som grundlagsenligt äro fastställda att utgå under en viss bestämd tid, skola under samma tid utgå, så vida man ej ville hindra att beslut om ändring deri fattades. Följden af ett bifall till den Kongl. propositionen, sådan den föreligger, blifver också, att avgifter, som af 1881 års Riksdag beräknats såsom tillgång uti 1882 års stat, ej komma att utgå, och man kan lätteligen tänka sig såsom en konsekvens af ett dylikt förfarande, att en Riksdag, som finner de tullbevillningar, den föregående åtagit sig, olämpliga, kan, då Riksdagens rätt att åtaga sig nya bevillningar är oomtvistad, genom att borttaga vissa tullavgifter och i stället pålägga andra samt låta tillämpningen deraf genast taga sin början, paralysera den förras beslut. Det är efter mitt förmenande missbruk i den vägen, som grundlagsstiftarne velat genom 61:sta paragrafen förebygga. Och olägenheterna äro i sjelfva verket ej obetydliga. För staten sjelf, då uppgjorda planer och beräkningar deraf ständigt rubbas. Men äfven för den enskilde. Om olägenheterna ej äro så särdeles stora för handelns intressen, då den försigtige vid befarade rubbningar undviker förse sig med mera, än hvad det närmaste behofvet kräfver, så äro svårigheterna för industrien desto större. Ty då dess idkare, som i allmänhet äro tvungne att redan på hösten förse sig med råmateriel, åtminstone sådant som hemtas från främmande land, och uppgjort sina beräkningar under antagande, att de avgifter, som varit för det följande året bestämda, äfven skola förblifva under samma tid bestående, helt plötsligt finna detta antagande gäckadt, och i stället, såsom nu bland annat skulle blifva förhållandet med garn, mötas af en än starkare utländsk konkurrens, så må man ej undra på, om under sådana förhållanden industrien ej kan känna trefnad och blomstra. Det är af dessa skäl jag måste yrka, att i den tulltaxa, som kommer att utfärdas, när franska traktaten träder i gällande kraft, de af traktaten ej berörda artiklar må åsättas de avgifter, som af 1881 års Riksdag blifvit för år 1882 bestämda;»

I förestående reservation hafva jemväl Herrar *Fogelin, Lönegren* samt Friherre *af Ugglas* instämt, den förstnämnde i hvad reservationen afser 25:te,

27:de, 30:de och 38:de punkterna af Utskottets betänkande, Herr *Lönegren*, för så vidt nedanstående yttrande utvisar:

»Jag instämmer i ofvanstående reservation, med undantag af de punkter, som afse differentialtullen för vin samt tiden för taxans tillämpning. Beträffande den första punkten anser jag rättast och för författningens tillämpning mest ändamålsenligt, att tullen å vin bestämmes endast efter varans alkoholhalt, utan afseende på produktionslandet eller skeppningsorten; angående åter tiden för taxans tillämpning finner jag det i alla hänseenden lämpligast, att *hela* den nya taxan förklaras gällande från och med den 15 Maj detta år, eller den dag, då de i traktaten med Frankrike stipulerade tullsatserna skola tillämpas;»

och Friherre af *Ugglas* i afscende å artikeln *Sulläder*;

vid 25:te punkten: af Friherre *Barnekow*;

vid 31:sta punkten:

af Herr *Lönegren*, med hvilken Friherre *Fock* samt Herrar *Kockum* och *Fogelin* instämt: »Mot Utskottets beslut angående tullbeskattningen å *oljor* får jag härmed anmäla min reservation.

Då feta, icke flygtiga, oljor numera mycket ofta förekomma blandade dels med andra af liknande art, dels ock med rektificerade mineraloljor, och det vid tullbehandling af dylika varor visat sig alldeles omöjligt, äfven genom kemisk analys, att få med visshet utrönt till hvilken tulltaxerubrik en sådan vara rätteligen bör hänföras, har jag såväl vid diskussion härom inom tullkomitén, som i min till komiténs betänkande fogade reservation sökt framhålla det för tulltaxans lika tillämpning öfverallt inom riket högeligen önskvärda deruti, att samma tullafgift bestämmes för samtliga dessa oljeslag; och har jag föreslagit denna tullsats till 5 öre per kilogram eller samma afgift som nu är bestämd för såväl rektificerade mineraloljor som hamp-, kokos-, palm- och spermactiolja. Detta förslag innebär en nedsättning af 2 öre per kilogram i tullen för lin-, rof- och rapsolja, hvilka oljeslag ännu äro föremål för inhemsk tillverkning och för hvilka en ifrågasatt ännu större nedsättning i tullen ej torde böra nu tillstyrkas, men deremot förhöjning från 2 till 5 öre per kilogram i tullafgiften för bom- eller olivolja, hvilken vara före år 1865 drog samma tull som hamp-, kokos-, palm- och spermactiolja, men då, på grund af handelstraktaten med Frankrike, blef med lägre tullsats i taxan särskildt upptagen. Värdet å bom- eller olivolja är betydligt högre än å alla öfriga feta oljor med samma användning, och den nu be-

stämnda tullen uppgår blott till 2 à 3 procent af varuvärdet. Medelvärdet å bom- och olivolja är uppgifvet till 80 öre, å hamp-, palm- och kokosolja till 60 öre samt å lin-, rof-, raps- och spermacetiolja till 52 öre per kilogram.

På rektificerade mineraloljor (fotogen, gasolja m. fl.) utgör visserligen den nu gällande tullen en ganska hög procent af varans värde; men då priset å dessa varor under senare åren högst betydligt sjunket, och konsumtionen, om ock allmän, kanske mera än å någon annan importartikel, dock är vida större per person hos de förmögnare klasserna än hos de mindre bemedlade, och tullen derå således hårdast drabbar dem, som lättast kunna bära denna börda, har jag ej ansett skäl förefinnas att nu föreslå nedsättning å denna finanstull, då åtskilliga andra allmänna förbrukningsartiklar fortfarande draga en i förhållande till värdet ännu högre tull. Tullen å lysolja, hvaraf importen är ständigt stigande, är i Norge 10, i Danmark 8,3, i Tyskland 5,4, och i Frankrike 4,3 öre per kilogram.

Genom antagande af Utskottets förslag i fråga om tullen å oljor tillskyndas statsverket en minskning i tullinkomst, som, beräknad efter 1880 års införsel, uppgår till omkring 475,000 kronor; totaluppbörden för oljor, af de slag som nu afses, uppgår för nyssnämnda år till kronor 774,576.

Hänvisande för öfrigt till de reservationer, som af Herr Öfverdirektören m. m. K. Styffe och mig afgifvits inom tullkomitén och hvilka finnas intagna uti komiténs till Riksdagen aflemnade betänkande, andra delen, pag. 28 och 36, får jag fördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte godkänna hvad det af Kongl. Maj:t aflättna tulltaxeförslaget uti förevarande hänseende bestämmer;»

Likaledes vid 31:sta punkten af Herr *Björnstjerna*.

af Herr *Johansson*, med hvilken Herr *C. A. Jönsson* instämt i fråga om tullen å *olja*:

Vid *olja*, att tullsatserna å N:is 387, 388 och 391 i tulltaxeförslaget måtte sättas till 4 öre per kilogram.

Vid *papper*, att Herr *Gumælii* motion måtte på det sätt bifallas, att tullsatsen å N:o 400, »papper, andra slag, linieradt derunder inbegripet,» nedsattes från 10 öre till 5 öre per kilogram.

Vid *thé*, att, med instämmande för öfrigt i Herr *Grefve Björnstjernas* med fleres härom afgifna reservation, tullsatsen måtte nedsättas från 1 krona 40 öre till 1 krona per kilogram;

af Herr *Björnstjerna*, med hvilken Herrar *Berg, Kockum, Wærn, E. G. Boström* och *Reutersvärd* instämt, den sistnämde under förklaring att han i Utskottet hemställt, att tullen å *thé* skulle nedsättas till 50 öre per kilogram:

»I likhet med Kongl. Maj:t föreslår Utskottet, att den nuvarande tullen å *Thé*, 1 krona 40 öre per kilogram, skall bibehållas oförändrad.

Införseln af *thé* utgjorde enligt Kommerskollegii berättelser

år 1871	99,334 skålp.
» 1875	118,308 »
» 1880	132,850 »

Jemföres härmed införseln af kaffe, utgörande, sjöskadade partier oberäknade,

år 1871	20,693,734 skålp.
» 1875	23,336,975 »
» 1880	26,604,766 »

visar sig noggsamt, att, om än förbrukningen af *thé* på senare tider tilltagit, densamma dock i jemförelse med förbrukningen af kaffe är synnerligen obetydlig. Att detta i viss mån är beroende på varans relativa dyrhet, är utom allt tvifvel. Och huru väsentligt den nuvarande tullsatsen bidrager härtill, inses klarligen, om man betänker, att tullsatsens belopp, 1 krona 40 öre, torde uppgå till omkring 60 procent af priset på de billigare *thés*lagen, under det tullen å kaffe utgör endast 20 å 25 procent beräknad efter värdet af de billigaste kaffesorterna.

Mot en nedsättning af *thétullen* anföres vanligen att *thé* så godt som uteslutande begagnas af de förmögnare klasserna, men om än hittills så varit förhållandet i Sverige, är detta långt ifrån händelsen i flere andra länder, der *thé* intager samma rum som kaffe hos oss i förbrukningen bland den stora massan af folket, hvilket framgår af följande siffror. I England inbringade *thétullen* från 31 Mars 1878 till 31 Mars 1879 Pd. St. 4,162,221 eller ungefär samma belopp som Sveriges hela statsinkomst. Tullen utgör 6 pence för engelskt skålpund, och uppgick sålunda införseln af *thé* under året till 166,488,840 skålpund. Tullen å kaffe inbringade under samma tid i England Pd. St. 208,555 och, då tullen å denna vara är omkring 2 pence per skålpund, kan införseln af kaffe beräknas hafva uppgått till omkring 4,172,000 skålpund eller endast 2 1/2 procent af *thé*införseln.

Till Ryssland infördes år 1880 *thé* 1,146,041 pud, men af kaffe endast 500,064.

Till Danmark, i hvilket land tull och krigsskatt på *thé* sammanlagdt per danskt skålpund utgör 16 skilling eller 67 öre per kilogram, infördes

år 1880 643,824 skålpund, lemnande en statsinkomst af 213,708 kronor. Jemföres dermed Sveriges införsel af thé, hvilken samma år uppgick till 132,850 skålpund med en beräknad tullinkomst af 79,703 kronor, så framgår här af att Danmark, hvars folkmängd dock endast är fyra niondedelar af Sveriges, med mindre än hälften af tullafgiften i Sverige, utaf sin théinförsel hemtar nära nog tre gånger så stor statsinkomst.

Det vore utan tvifvel högeligen önskvärdt, om théförbrukningen hos oss kunde blifva allmän, så mycket mer som erfarenheten visat, att deruti ligger ett kraftigt medel till motverkande och utträngande af det omåttliga förtärandet af spritdrycker och kaffe. Att detta sistnämnda, som för närvarande utgör det förnämsta njutningsmedlet hos en stor del af befolkningen, då det till öfvermått begagnas, är för helsan skadligt, derpå har man de tydligaste vittnesbörd i de sedan en lång följd af år ständigt återkommande klagomålen i provinsialläkarnes rapporter, synnerligen från de norra länen, hvaruti det omåttliga kaffedrickandet framhålles som den förnämsta orsaken till många sjukdomar. Thé erkännes deremot allmänt vara en lika sund som välsmakande dryck; det ingår redan i väsentlig mån bland provianteringsartiklarne för vårt sjöfolk, det är vida lättare att tillaga än kaffe och bör äfven blifva billigare än detta, då af ett skålpund thé åtminstone fyra gånger så många koppar torde erhållas som af motvarande quantum kaffe.

En nedsättning i thétullen skulle, med den ringa införsel, som nu eger rum, ej i afsevärd mån inverka på tullinkomsten, hvilken åter, genom en af det billigare priset framkallad ökad förbrukning, måhända snart skulle växa långt utöfver hvad den nu utgör.

På dessa skäl föreslår jag,

att tullen å thé måtte varda nedsatt till 1 krona per kilogram;»

af Herr O. Jonsson, som ansett att den af Kongl. Maj:t under tariffnumret 579 föreslagna differentialtull för de svagare viner, som icke sjöledes direkt inkomma från produktionslandet, af flera skäl bort bibehållas;

att tullsatsen under N:o 580 »för vin, alla slag, af till och med 15 procent alkoholhalt, såvida varan inkommit annorledes, eller af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre, 1 kilogram 30 öre», bort höjas till 45 öre;

samt att de af Kongl. Maj:t under tariffnummern 78 införda bestämmelser: »då varan är i Frankrike tillverkad och derifrån sjöledes direkte införes» bort bibehållas, emedan den af Utskottet derutinnan vidtagna för-

ändring endast lättare kan föranleda, att konstgjort så kalladt Drufbränvin kommer att införas för den lägre tullsatsen, 45 öre.

Dessutom har *Friherre af Ugglas* anhållit att få antecknadt, att han icke varit i Utskottet närvarande, när Utskottet fattade beslut angående tullsatserna å *Vin*, hvarjemte Herr *Berg* begärt få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af frågan om tullsatsen å artikeln *Sulläder*.

Rättelser

i *Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10.*

sid. 22 står:

Oljor:

genom rektifiering renade, färglösa eller af gul till gulbrun färg, rektificerad stenkolsolja eller fotogen, rektificerad jordolja, nafta, petroleum eller bergolja, solarolja, paraffinolja med flera till lyse användbara vätskor.

bör vara:

Oljor:

genom rektifiering renade, färglösa eller af gul till gulbrun färg, rektificerad stenkolsolja eller fotogen, rektificerad jordolja, nafta, petroleum eller bergolja, solarolja, paraffinolja med flera till lyse användbara vätskor

1 kilogram 2 öre.